

Bruksela, dnia 14 maja 2013 r.

KANCELARIA SENATU

Przedstawiciel Kancelarii Senatu
przy Unii Europejskiej

Sprawozdanie nr 41/2013

Sprawozdanie z inicjatyw i opinii Komisji Europejskiej w styczniu 2013 r.

**(sprawy wewnętrzne, polityka spójności, transport, handel, finanse,
rolnictwo i rybołówstwo)**

1. **SPRAWY WEWNĘTRZNE I PODATKI** - Zwalczanie uchylania się od opodatkowania: Komisja tworzy platformę na rzecz dobrych rządów w dziedzinie opodatkowania
2. **SPRAWY WEWNĘTRZNE I NAUKA** - Nowy ośrodek szkoleniowy UE zajmujący się zwalczaniem nielegalnego handlu materiałami jądrowymi i radioaktywnymi
3. **SPRAWY WEWNĘTRZNE** - Handel ludźmi: wzrasta liczba ofiar w UE, a państwa członkowskie działają opieszale
4. **SPRAWY WEWNĘTRZNE** - Bezpieczeństwo wewnętrzne: czy robimy postępy?
5. **SPRAWY WEWNĘTRZNE** - Rusza system informacyjny Schengen SIS II
6. **OBYWATELSTWO** - Koniec z kosztownym poświadczaniem dokumentów urzędowych: Komisja Europejska chce zmniejszyć biurokrację we wszystkich państwach członkowskich
7. **POLITYKA SPÓJNOŚCI** - Unijna polityka spójności pomocna w przezwyciężaniu kryzysu i stymulowaniu wzrostu
8. **POLITYKA REGIONALNA** - Region Dunaju – raport z realizacji strategii: Obiecujące początki, czas ruszyć dalej
9. **POLITYKA REGIONALNA** - Fundusz Solidarności UE: Komisja Europejska proponuje 14,6 mln euro na pomoc Słowenii, Chorwacji i Austrii, które ucierpiały podczas powodzi
10. **TRANSPORT** - Nowe przepisy UE dotyczące bezpieczniejszych i bardziej przyjaznych dla środowiska pojazdów ciężarowych

11. **TRANSPORT** - Nowe przepisy UE dotyczące bezpieczniejszych i bardziej ekologicznych pojazdów ciężarowych - informacje szczegółowe
12. **BUDŻET** - Wszystkie karty są wyłożone na stół, więc negocjacje wieloletnich ram finansowych UE na lata 2014 -2020 mogą być sfinalizowane
13. **FINANSE** - EBI wspiera budowę nowej linii metra warszawskiego
14. **HANDEL** - Komisja proponuje modernizację unijnych instrumentów ochrony handlu
15. **AGENDA CYFROWA** - Komisja Europejska chce poznać zdanie społeczeństwa na temat szybko postępującego połączenia usług w sektorze audiowizualnym
16. **ROLNICTWO** - 35,97 mln euro z Unii Europejskiej na promocję produktów rolnych w Unii i na świecie
17. **RYBOŁÓWSTWO** - Komisja wzywa do współpracy na rzecz pobudzenia rozwoju zrównoważonej akwakultury w Europie

1. SPRAWY WEWNĘTRZNE I PODATKI - Zwalczenie uchylania się od opodatkowania: Komisja tworzy platformę na rzecz dobrych rządów w dziedzinie opodatkowania

W ramach wspólnych działań przeciwko uchylaniu się od opodatkowania i unikaniu zobowiązań podatkowych Komisja ustanowiła w dniu 23 kwietnia br. nową platformę na rzecz dobrych rządów w dziedzinie opodatkowania. Platforma ta będzie monitorować postępy państw członkowskich w rozwiązywaniu problemu agresywnego planowania podatkowego i zwalczaniu rajów podatkowych, zgodnie z zaleceniami przedstawionymi przez Komisję w ubiegłym roku. Celem tego przedsięwzięcia jest podjęcie przez państwa członkowskie rzeczywistych i skutecznych działań na rzecz rozwiązania tych problemów w ramach skoordynowanych unijnych ram prawnych. Platforma skupiać będzie zainteresowane strony wywodzące się z różnych kręgów — przedstawiciele krajowych organów podatkowych, Parlamentu Europejskiego, przedsiębiorstw, środowiska akademickiego, organizacji pozarządowych i inne zainteresowane strony. Ułatwi ona również dialog i wymianę wiedzy fachowej, które mogą stanowić część bardziej skoordynowanego i skutecznego podejścia na szczeblu UE do kwestii przeciwdziałania uchylaniu się od opodatkowania oraz unikaniu płacenia podatków.

Algirdas Šemeta, komisarz UE ds. podatków i unii celnej, statystyki, audytu oraz zwalczania nadużyć finansowych, powiedział: „zwalczając uchylanie się od opodatkowania, dążymy do zachowania uczciwości naszych systemów podatkowych, konkurencyjności naszych gospodarek i solidarności państw członkowskich UE. Stawka w grze jest zbyt wysoka, żebyśmy tę walkę mogli przegrać. Ożywione zainteresowanie państw członkowskich podjęciem walki z tym zjawiskiem to bardzo dobry znak. Należy teraz przełożyć je na działania. Platforma, którą dziś uruchamiamy, pozwoli państwom członkowskim zachować czujność. Zagwarantuje ona, by wyniki w zakresie zwalczania uchylania się od opodatkowania odzwierciedlały oczekiwania.”

Platforma na rzecz dobrych rządów w dziedzinie opodatkowania była jedną z inicjatyw przewidzianych w planie działań w zakresie przeciwdziałania uchylaniu się od opodatkowania, przedstawionym przez Komisję w grudniu 2012 r.. Platforma będzie się składać z około 45 członków: delegatów wysokiego szczebla z organów podatkowych każdego państwa członkowskiego i do 15 przedstawicieli organizacji pozarządowych. Ci ostatni będą mianowani przez Komisję w drodze otwartej procedury składania kandydatur. Zaproszenie do składania wniosków przez organizacje pragnące wziąć udział w tym przedsięwzięciu także zostało już opublikowane. Organizacje będą wybierane na okres 3 lat, który to okres może zostać przedłużony, jeśli po jego upływie organizacja złoży ponowny wniosek i zostanie on zaakceptowany.

- **Kontekst**

Platforma umożliwi w szczególności śledzenie postępów we wdrażaniu dwóch zaleceń związanych ze wspomnianym planem działań.

Pierwsze zalecenie przewiduje zdecydowaną reakcję UE wobec rajów podatkowych, wykraczającą poza dotychczasowe środki międzynarodowe. Zachęcono w nim państwa członkowskie do identyfikowania – korzystając ze wspólnych kryteriów – rajów podatkowych i wpisywania ich na krajowe „czarne listy”.

Drugie zalecenie dotyczy agresywnego planowania podatkowego. Określa ono sposoby zablokowania możliwości wykorzystywanych przez przedsiębiorstwa w celu uniknięcia płacenia przypadającej na nie części podatku. Obejmują one zaostrenie

przepisów w zakresie zwalczania nadużyć zawartych w dwustronnych konwencjach podatkowych, przepisach krajowych oraz unijnym prawie spółek. Wszelkie sztuczne systemy wprowadzane w celu unikania płacenia podatków będą pomijane, a przedsiębiorstwa będą w zamian podlegać opodatkowaniu w oparciu o faktyczny ekonomiczny charakter ich działalności.

- **Dalsze działania**

Pierwsze spotkanie członków platformy wstępnie zaplanowano na 10 czerwca 2013 r.

- **Przydatne linki**

Strona internetowa komisarza Algirdasa Šemety, odpowiedzialnego za podatki, unię celną, audyt oraz zwalczanie nadużyć finansowych:

http://ec.europa.eu/commission_2010-2014/semeta/index_en.htm

Plan działania i zalecenia Komisji dostępne są pod adresem:

http://ec.europa.eu/taxation_customs/common/publications/com_reports/taxation/index_en.htm

Strona internetowa na temat uchylania się od opodatkowania i unikania opodatkowania:

http://ec.europa.eu/taxation_customs/taxation/tax_fraud_evasion/index_en.htm

Zaproszenie do składania wniosków o udział w przedsięwzięciu:

http://ec.europa.eu/taxation_customs/resources/documents/taxation/tax_fraud_evasion/platform_call-applications_en.pdf

Decyzja Komisji ws. utworzenia grupy eksperckiej:

http://ec.europa.eu/taxation_customs/resources/documents/taxation/tax_fraud_evasion/c_2013_2236_en.pdf

2. SPRAWY WEWNĘTRZNE I NAUKA - Nowy ośrodek szkoleniowy UE zajmujący się zwalczaniem nielegalnego handlu materiałami jądrowymi i radioaktywnymi

Komisja Europejska zainaugurowała 18 kwietnia 2013 r. działalność nowego Europejskiego Ośrodka Szkoleń w zakresie Bezpieczeństwa Jądrowego (EUSECTRA) w Karlsruhe. W ośrodku tym szkoleni będą funkcjonariusze z jednostek terenowych, szkoleniowcy i specjaliści w zakresie wykrywania przypadków

nielegalnego handlu materiałami jądrowymi i radioaktywnymi oraz reagowania na nie. EUSECTRA będzie organizować praktyczne szkolenia z wykorzystaniem wielu rodzajów materiałów radioaktywnych i jądrowych oraz szerokiej gamy instrumentów pomiarowych i specjalistycznego wyposażenia. W jednym z pomieszczeń na terenie ośrodka przygotowano imitację hali lotniskowej, z bramką bezpieczeństwa do kontroli pasażerów oraz taśmociągiem do prześwietlania bagażu. Na zewnątrz opracowano rozmaite scenariusze szkoleniowe, w których wykorzystuje się cztery różne rodzaje bramek radiometrycznych. Uczestnicy szkoleń mają okazję zapoznać się z ponad trzydziestoma rodzajami sprzętu do wykrywania i pomiaru promieniowania. Dzięki tej nowej jednostce wzbogacone zostaną programy szkoleń prowadzonych we Wspólnym Centrum Badawczym Komisji Europejskiej w jego siedzibach w Karlsruhe i w Isprze.

Unijna komisarz ds. badań, innowacji i nauki, **Máire Geoghegan-Quinn**, powiedziała: „Bezpieczeństwo jądrowe jest jednym z najpoważniejszych wyzwań XXI wieku. Szkolenie i międzynarodowa współpraca w wykrywaniu zagrożeń są najważniejszymi elementami naszej walki z nielegalnym handlem materiałami jądrowymi i radioaktywnymi. Nasz nowy ośrodek umożliwi prowadzenie szkoleń z wykorzystaniem najnowszych badań i technologii w tej dziedzinie”.

„Ten ośrodek szkoleniowy poprawi zdolność personelu ratowniczego do zapobiegania wypadkom nuklearnym i reagowania na nie. Chociaż zdarzają się one rzadko, mogą mieć straszne konsekwencje. EUSECTRA będzie nie tylko pomagać w ochronie europejskich obywateli, ale także służyć za punkt odniesienia dla innych organizacji działających w tej dziedzinie”, powiedziała **Cecilia Malmström**, komisarz do spraw wewnętrznych.

Znajdujący się na terenie Instytutu Pierwiastków Transuranowych Wspólnego Centrum Badawczego ośrodek szkoleniowy utworzono w ramach unijnego planu działania w zakresie broni chemicznej, biologicznej, radiologicznej i jądrowej (CBRN) przyjętego przez Radę Europejską w 2009 r. Programy szkoleniowe opracowano we współpracy z Międzynarodową Agencją Energii Atomowej (IAEA) oraz z Departamentem Energii USA. W inauguracji nowego ośrodka udział wzięli przedstawiciele tych instytucji.

Oprócz działań w zakresie nielegalnego handlu materiałami promieniotwórczymi, EUSECTRA będzie się zajmować także zacieśnianiem współpracy transgranicznej i

tworzeniem sieci współpracy dla specjalistów oraz udostępnianiem centralnej bazy danych w zakresie zarządzania wiedzą. Jego działalność obejmie również prowadzenie specjalistycznych szkoleń w zakresie wykrywania i identyfikacji materiałów, zarządzania miejscem zdarzenia oraz opracowywania krajowych planów reagowania.

- **Kontekst**

Przeprowadzono już szkolenia pilotażowe dla funkcjonariuszy z jednostek terenowych, szkoleniowców i specjalistów, w których wzięli udział uczestnicy z Północnej i Środkowej Afryki, Azji Środkowej i Południowo–Wschodniej, WNP oraz z Europy.

W siedzibie EUSECTRA znajdują się również nowe laboratoria szkoleniowe w zakresie bezpieczeństwa jądrowego dla inspektorów jądrowych z Komisji Europejskiej (Euratom) oraz z Międzynarodowej Agencji Energii Atomowej, którzy w ciągu ostatnich dwudziestu lat zostali przeszkoleni w zakresie wielu technik specjalistycznych przez Wspólne Centrum Badawcze.

Plan działania w zakresie broni chemicznej, biologicznej, radiologicznej i jądrowej (CBRN) przyjęła Rada Europejska w 2009 r. Rada zachęciła państwa członkowskie UE oraz Komisję do propagowania wyższej kultury bezpieczeństwa poprzez popularyzowanie wiedzy w dziedzinie bezpieczeństwa chemicznego, biologicznego, radiologicznego i jądrowego przy pomocy udoskonalonych ocen ryzyka i gotowości, badań, wymiany najlepszych praktyk oraz wspólnych szkoleń i ćwiczeń.

Autorzy planu działania wezwali również EUSECTRA do organizowania szkoleń w zakresie bezpieczeństwa jądrowego i radiologicznego oraz wspierania i uzupełniania tego rodzaju szkoleń na poziomie krajowym.

Dyrekcja Generalna do Spraw Wewnętrznych wybrała Wspólne Centrum Badawcze do zorganizowania ośrodka szkoleniowego ze względu na jego uznaną przez władze krajowe i międzynarodowe wiedzę specjalistyczną w zakresie bezpieczeństwa jądrowego (kontrola i weryfikacja wykorzystania substancji jądrowych do celów pokojowych) oraz doświadczenie w prowadzeniu skutecznych szkoleń w tej dziedzinie. Od dwudziestu lat Wspólne Centrum Badawcze angażuje się również w realizację wielu projektów w zakresie wykrywania materiałów promieniotwórczych i

badań nad nimi poza Europą, w ramach programu TACIS (pomoc doradcza dla Wspólnoty Niepodległych Państw) oraz przedakcesyjnych instrumentów WE.

Bezpieczeństwo jądrowe wiąże się z zapobieganiem, wykrywaniem i zwalczaniem nielegalnego handlu materiałami jądrowymi lub radioaktywnymi. Jako takie, leży zasadniczo w zakresie kompetencji krajowych. Środki bezpieczeństwa jądrowego związane są z działaniami, których celem jest zagwarantowanie, że materiały jądrowe zostaną wykorzystane wyłącznie w celach pokojowych. Działania te realizują niezależne inspekcje w ramach systemów ewidencji. Ponadto prowadzone są one w oparciu o międzynarodowe umowy, umożliwiające organom krajowym i międzynarodowym, takim jak IAEA i Komisja Europejska, kontrolowanie czy materiały promieniotwórcze wykorzystywane są w sposób pokojowy.

Szczegółowe informacje na temat inauguracji EUSECTRA i jej działań można znaleźć na stronie:

<http://itu.jrc.ec.europa.eu/index.php?id=36&type=0&iEntryUID=246&iEntryPID=68>

3. SPRAWY WEWNĘTRZNE - Handel ludźmi: wzrasta liczba ofiar w UE, a państwa członkowskie działają opieszale

Między 2008 a 2010 rokiem 23 632 osób w UE padło ofiarami lub domniemanymi ofiarami handlu ludźmi. Te uderzające dane pochodzą z opublikowanego przez Komisję Europejską pierwszego sprawozdania w sprawie handlu ludźmi w Europie. Ze sprawozdania wynika również, że w okresie od 2008 do 2010 r. rozmiar zjawiska handlu ludźmi, obejmującego zarówno przemyt osób na teren UE oraz w jego obrębie, wzrósł o 18%, a jednocześnie w ręce wymiaru sprawiedliwości trafia coraz mniej handlarzy, ponieważ w tych samych latach liczba wyroków skazujących spadła o 13%.

Termin transpozycji dyrektywy upłynął 6 kwietnia 2013 r., a do tej pory, mimo tych niepokojących informacji, zaledwie 6 spośród 27 państw członkowskich UE w pełni transponowało dyrektywę UE w sprawie zapobiegania handlowi ludźmi do ustawodawstwa krajowego, a trzy państwa przekazały informacje o jedynie częściowej transpozycji dyrektywy.

<http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2011:101:0001:0011:PL:PDF>

„Trudno sobie wyobrazić, że w wolnych i demokratycznych krajach UE dziesiątki tysięcy ludzi może zostać pozbawionych wolności i być wykorzystywanych oraz sprzedawanych jak towary w celu do zysku. Niestety smutna prawda jest taka, że handel ludźmi odbywa się wszędzie, niemal na naszych oczach. Jestem bardzo rozczarowana widząc, że mimo bardzo niepokojących tendencji, jedynie kilka państw członkowskich wdrożyło przepisy w zakresie zwalczania handlu ludźmi. Apeluję do państw, które jeszcze tego nie uczyniły, do wywiązania się ze swoich zobowiązań”, oświadczyła **Cecilia Malmström**, unijna komisarz do spraw wewnętrznych.

- **Całkowita i skuteczna transpozycja dyrektywy unijnej**

W celu ograniczenia obecnych tendencji przestępczych trzeba odpowiednio transponować i wdrożyć ambitne przepisy i środki dotyczące zwalczania handlu ludźmi.

Musimy zdać sobie sprawę z tego, że pełna transpozycja dyrektywy sprawi, że jej przepisy będą miały rzeczywisty i konkretny wpływ na życie ofiar oraz będą mogły sprawić, że kolejne osoby nie będą padały ofiarami tego niszczycielskiego procederu. Ten nowy akt prawny UE obejmuje działania w różnych obszarach, takich jak przepisy prawa karnego, ściganie przestępców, wsparcie dla ofiar i prawa ofiar w postępowaniu karnym oraz działania prewencyjne. Przewiduje on również ustanowienie w każdym państwie członkowskim stanowiska sprawozdawcy krajowego lub równoważnego mechanizmu sprawozdawczości, który będzie dostarczać informacji na temat tendencji, gromadzić dane i oceniać skuteczność działań przeciwdziałających handlowi ludźmi.

- **Unijne prawa ofiar handlu ludźmi**

Komisja Europejska przedstawia dnia 15 kwietnia 2013 r. również przegląd praw ofiar handlu ludźmi, zawierający jasne, zrozumiałe informacje o prawach dotyczących pracy, prawach socjalnych, prawie pobytu i prawie do odszkodowania, jakie przysługują na mocy prawa UE. Ten kompleksowy dokument ma służyć zarówno ofiarom, jak i osobom, które zajmują się zwalczaniem handlu ludźmi – organizacjom pozarządowym, policji, organom imigracyjnym, inspekcji pracy, straży granicznej, pracownikom służby zdrowia i pracownikom socjalnym. Przyczyni się on do skutecznej realizacji tych praw przez pomoc instytucjom w państwach

członkowskich UE w niesieniu pomocy i ochrony, której ofiary potrzebują i na które zasługują.

- **Gromadzenie danych: najważniejsze wyniki**

Eurostat i DG do spraw wewnętrznych publikują pierwsze sprawozdanie zawierające dane statystyczne na temat handlu ludźmi na szczeblu UE, które obejmuje lata budżetowe 2008, 2009 i 2010. Do powstania sprawozdania przyczyniły się wszystkie państwa członkowskie UE — niezależnie od tego należy pamiętać, że gromadzenie porównywalnych i rzetelnych danych jest bardzo trudne i uzyskane wyniki należy interpretować ostrożnie, pamiętając o tym, że stanowią jedynie wierzchołek góry lodowej. Z badania przeprowadzonego przez Międzynarodową Organizację Pracy wynika, że w UE 880 000 osób pada ofiarami pracy przymusowej, w tym wykorzystywania seksualnego.

- **Ofiary**

Całkowita liczba zidentyfikowanych oraz domniemanych ofiar wyniosła 6 309 w 2008 r., 7795 w 2009 r. oraz 9 528 w 2010 r., co oznacza 18 % wzrost w okresie trzech lat referencyjnych.

Ofiary to w 68 % kobiety, w 17 % mężczyźni, w 12 % dziewczęta i w 3 % chłopcy.

Większość zidentyfikowanych oraz domniemanych ofiar w okresie trzech lat referencyjnych to ofiary wykorzystywania seksualnego (62 %). Drugą najczęstszą formą handlu ludźmi jest handel do pracy przymusowej (25 %), a dalej znacznie mniejszy odsetek (14%) stanowią handel ludźmi w celu pobrania organów, w celach wyzyskiwania do działalności przestępczej oraz sprzedaż dzieci.

Większość zidentyfikowanych oraz domniemanych ofiar w okresie trzech lat referencyjnych pochodziło z państw członkowskich UE (61%), kolejny odsetek to ofiary z Afryki (14%), Azji (6%) oraz Ameryki Łacińskiej (5%).

Większość zidentyfikowanych ofiar w państwach członkowskich UE to obywatele Rumunii i Bułgarii.

Większość ofiar będących obywatelami państw spoza państw członkowskich UE pochodzi z Nigerii i Chin.

Liczba zezwoleń na pobyt wydanych ofiarom handlu ludźmi będących obywatelami państw spoza UE wzrosła z 703 w 2008 r. do 1 196 w 2010 r.

- **Handlarze ludźmi**

Całkowita liczba osób podejrzanych o handel ludźmi w państwach członkowskich UE w okresie 2008-2010 spadła o ok. 17 %.

75 % osób podejrzanych o handel ludźmi to mężczyźni.

W okresie trzech lat referencyjnych 84 % osób podejrzanych o handel ludźmi zajmowało się handlem ludźmi w celu wykorzystywania seksualnego

Całkowita liczba wyroków skazujących w sprawach dotyczących handlu ludźmi spadła o 13 % w okresie od 2008 do 2010 r.

- Dodatkowe informacje

Wiadomości:

http://ec.europa.eu/dgs/home-affairs/what-is-new/news/news/2013/20130415_01_en.htm

Infografika:

http://ec.europa.eu/dgs/home-affairs/e-library/multimedia/infographics/index_en.htm#0801262488c18d4a

Sprawozdanie statystyczne na temat handlu ludźmi:

http://ec.europa.eu/dgs/home-affairs/what-is-new/news/news/2013/docs/20130415_thb_stats_report_en.pdf

Prawa ofiar:

http://ec.europa.eu/dgs/home-affairs/e-library/multimedia/publications/index_en.htm#08012624899cc746

4. SPRAWY WEWNĘTRZNE - Bezpieczeństwo wewnętrzne: czy robimy postępy?

Przestępczość zorganizowana nadal stanowi jedno z największych wyzwań dla bezpieczeństwa wewnętrznego w UE. Inne poważne zagrożenia, jakim UE wciąż musi stawiać czoła, to cyberprzestępczość, handel ludźmi, nasilenie brutalnego ekstremizmu, podobnie jak pranie brudnych pieniędzy i korupcja. Zagrożenia te przedstawiono w opublikowanym 10 kwietnia 2013 r. drugim sprawozdaniu Komisji z wdrażania unijnej strategii bezpieczeństwa wewnętrznego (2011-2014). Sprawozdanie wskazuje podzielone według pięciu najważniejszych celów strategii obszary, na które państwa i agencje UE powinny zwrócić szczególną uwagę.

„Jednym z głównych zagrożeń dla naszego bezpieczeństwa wewnętrznego jest przestępczość zorganizowana i jej niekorzystny wpływ na europejską gospodarkę i

bezpieczeństwo obywateli. Prześledzenie przepływu pieniędzy, rozbijanie sieci przestępczych i odzyskiwanie dochodów pochodzących z przestępstwa to w dalszym ciągu nadrzędne cele strategii UE”, oznajmiła **Cecilia Malmström**, komisarz UE do spraw wewnętrznych.

W drugim rocznym sprawozdaniu podkreślono postępy w następujących dziedzinach: Zwalczanie przestępczości zorganizowanej: Komisja zaproponowała na przykład nowe przepisy na rzecz skuteczniejszej i szerszej zakrojonej konfiskaty środków pieniężnych i innego mienia pochodzącego z przestępstwa.

Terroryzm i radykalizacja postaw: w ramach walki z terroryzmem UE ustanowiła między innymi wspólne przepisy dotyczące wprowadzania do obrotu i używania prekursorów materiałów wybuchowych. Zgodnie z tymi przepisami każde państwo członkowskie w równym stopniu kontroluje takie chemikalia, co utrudnia terrorystom i przestępcom wykorzystywanie luk prawnych.

Cyberprzestępczość: Ważnym krokiem w walce z cyberprzestępczością było utworzenie przez Europol na początku 2013 r. Europejskiego Centrum ds. Walki z Cyberprzestępczością (EC3). Inną inicjatywą o znaczeniu strategicznym było utworzenie w 2012 r. światowego sojuszu przeciwko niegodziwemu traktowaniu dzieci w internecie w celach seksualnych. Do sojuszu od razu przystąpiło 48 krajów.

Zarządzanie granicami: W grudniu 2011 r. Komisja przedstawiła wniosek ustawodawczy w sprawie europejskiego systemu nadzoru granic (Eurosur). Na początku 2013 r. Komisja przyjęła dwa wnioski ustawodawcze dotyczące systemu wjazdu/wyjazdu (EES) oraz programu rejestrowania podróżnych (RTP). Wnioski te składają się na pakiet znany również pod nazwą „Inteligentne granice”.

Zarządzanie kryzysowe i zarządzanie w obliczu katastrof: w grudniu 2012 r. przedstawiono wniosek ustawodawczy w sprawie ustaleń dotyczących zastosowania przez Unię klauzuli solidarności (art. 222 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej). Nowe przepisy będą stanowić ramy obowiązujące w sytuacjach nadzwyczajnych zagrożeń lub szkód, które przekraczają zdolności do reagowania dotkniętego nimi państwa członkowskiego.

W 2013 r. w ramach konkretnych działań podejmowanych zgodnie z priorytetami określonymi w strategii bezpieczeństwa wewnętrznego Komisja Europejska między innymi:

- opublikuje pierwsze sprawozdanie o zwalczaniu korupcji w UE, obejmujące zalecenia dla państw członkowskich,
- przedstawi projekt dyrektywy w sprawie sankcji karnych za pranie brudnych pieniędzy,
- wdroży unijną strategię bezpieczeństwa cybernetycznego,
- będzie wspierać, rozwijać i powiększać światowy sojusz przeciwko niegodziwemu traktowaniu dzieci w internecie w celach seksualnych,
- zapewni pełną operacyjność systemu informacyjnego Schengen II (SIS II),
- zmieni unijne podejście do przeciwdziałania brutalnemu ekstremizmowi poprzez opracowanie europejskich rozwiązań w oparciu o najlepsze praktyki w państwach członkowskich,
- przygotuje inicjatywę polityczną na rzecz zwalczania nielegalnego obrotu bronią palną. Właśnie zostały rozpoczęte [konsultacje społeczne online](#) na temat tego, jakie inne działania powinna podjąć UE, aby przeciwdziałać zagrożeniom związanym z bronią palną.

- **Kontekst**

W listopadzie 2010 r. Komisja Europejska przedstawiła „Strategię bezpieczeństwa wewnętrznego UE w działaniu: pięć kroków w kierunku bezpieczniejszej Europy”.

Strategia określa wspólny plan działania dla państw członkowskich, Parlamentu Europejskiego i agencji UE, który jest odpowiedzią na główne wyzwania pod względem bezpieczeństwa w UE. Do wyzwań tych należą: poważna przestępczość zorganizowana, terroryzm, cyberprzestępczość, bezpieczeństwo granic oraz zarządzanie klęskami żywiołowymi i katastrofami wywołanymi działalnością człowieka.

W 2011 r. Komisja przyjęła swoje pierwsze sprawozdanie z wdrażania strategii. Kolejne (i ostatnie) sprawozdanie zostanie przedstawione w połowie roku 2014.

Na finansowanie inicjatyw politycznych i działań realizowanych w ramach strategii bezpieczeństwa wewnętrznego zostały przeznaczone znaczne środki. Od 2007 r. Komisja wydała na [siódmy program ramowy w dziedzinie badań nad](#)

[bezpieczeństwem](#) w sumie kwotę rzędu 1,4 mld euro. Wsparcie finansowe otrzymało ponad 250 projektów dotyczących między innymi ochrony ludności przed zagrożeniami związanymi z materiałami chemicznymi, biologicznymi, radiologicznymi, jądrowymi i wybuchowymi (CBRJW) i sytuacjami wywołanymi działalnością człowieka lub klęskami żywiołowymi, ochrony infrastruktury krytycznej, zdolności w zakresie zarządzania kryzysowego czy inteligentnego nadzorowania granic na morzu i lądzie.

- **Dodatkowe informacje**

Strona internetowa komisarz Cecilii Malmström:

http://ec.europa.eu/commission_2010-2014/malmstrom/index_en.htm

Strona internetowa DG do Spraw Wewnętrznych:

http://ec.europa.eu/dgs/home-affairs/index_en.htm

5. SPRAWY WEWNĘTRZNE - Rusza system informacyjny Schengen SIS II

Od 9 kwietnia 2013 r. działa system informacyjny Schengen drugiej generacji (SIS II). Ma on zwiększyć swobodę przemieszczania się w strefie Schengen oraz podwyższyć jej bezpieczeństwo. System ułatwia organom odpowiedzialnym za kontrole graniczne, policyjne i celne wymianę informacji o osobach podejrzanych o udział w poważnych przestępstwach. Zawiera też wpisy dotyczące osób zaginionych, przede wszystkim dzieci, oraz informacje o ukradzionych, zagubionych lub przywłaszczonych przedmiotach, jak na przykład banknoty, samochody, furgonetki, broń palna czy dokumenty tożsamości.

Cecilia Malmström, unijna komisarz do spraw wewnętrznych, powiedziała: „Z przyjemnością informuję, że system informacyjny Schengen drugiej generacji – SIS II – już działa. Razem z przedstawicielami Rady i Parlamentu doprowadziliśmy do pomyślnego końca fazę rozwojową projektu. Projekt, który przyszło mi przejąć, nie należał do łatwych. Jego realizacja zgodnie z założeniami była trudnym zadaniem, lecz dzięki mojej determinacji udało nam się pokonać największe problemy. Teraz możemy przejść już do etapu realizacji, którą zarządzać będzie nowa unijna agencja eu-LISA.”

Krum Garkov, dyrektor naczelny Europejskiej Agencji ds. Zarządzania Operacyjnego Wielkoskalowymi Systemami Informatycznymi w Przestrzeni

Wolności, Bezpieczeństwa i Sprawiedliwości (eu-LISA), powiedział: „Jesteśmy gotowi do przejęcia zarządzania operacyjnego SIS II. W ścisłej współpracy z Komisją i krajami UE robimy wszystko, by ten proces przebiegał jak najsprawniej. System ma działać nieustannie – przez siedem dni w tygodniu, 24 godziny na dobę – przyczyniając się do zwiększenia bezpieczeństwa w Europie.”

Ponieważ na granicach wewnętrznych strefy Schengen zniesiono kontrole graniczne, system SIS II w zasadniczy sposób przyczynia się do usprawniania swobodnego przepływu osób na jej terytorium. To następca systemu informacyjnego Schengen (SIS), który powstał w 1995 roku. SIS II oferuje więcej opcji, jak na przykład możliwość wprowadzania danych biometrycznych (odciski palców i zdjęcia), jest wyposażony w nowe rodzaje powiadomień (np. o skradzionych samolotach, łodziach, kontenerach bądź środkach płatniczych). Oferuje też możliwość kojarzenia ze sobą różnych wpisów (np. dotyczących osoby i pojazdu). Europejskie nakazy aresztowania są w systemie połączone bezpośrednio z informacjami o osobach poszukiwanych w celu aresztowania, wydania lub ekstradycji, dzięki czemu odpowiedzialne organy mogą podejmować niezbędne działania szybciej i sprawniej.

SIS II spełnia surowe wymogi w zakresie ochrony danych. Dostęp do niego mają wyłącznie organy krajowe odpowiedzialne za kontrole graniczne, policja i organy celne, organy wymiaru sprawiedliwości, urzędy wydające wize oraz zajmujące się rejestracją pojazdów. Każdy obywatel ma prawo wglądu do swoich danych zarejestrowanych w systemie SIS II i może zwrócić się do właściwych organów krajowych o skorygowanie lub usunięcie swoich danych osobowych. Każdemu z nas przysługuje też prawo do wniesienia sprawy do sądu o udostępnienie, skorygowanie lub usunięcie dotyczących nas informacji, jak również o uzyskanie informacji lub zadośćuczynienia w związku z dotyczącym nas wpisem. Skoordynowany nadzór nad systemem SIS II sprawować będą wspólnie krajowe organy nadzoru i Europejski Inspektor Ochrony Danych.

- **Kontekst**

SIS II to najnowszej generacji system informatyczny, na który składają się trzy główne elementy: system centralny, systemy krajowe państw należących do strefy Schengen oraz infrastruktura łącząca system centralny z krajowymi.

Na koniec lutego 2013 roku łączna kwota środków z budżetu, jakie Komisja przeznaczyła na projekt SIS II od roku 2002, wynosiła 167 784 606 euro.

Dane z systemu SIS 1+ zostaną przeniesione do systemu SIS II po zakończeniu etapu intensywnego monitorowania, który potrwa miesiąc. W tym okresie obydwa systemy będą działać równolegle, w sposób zsynchronizowany.

Od 9 maja 2013 roku odpowiedzialność za bieżące zarządzanie systemem centralnym przejmie agencja eu-LISA.

6. OBYWATELSTWO - Koniec z kosztownym poświadczaniem dokumentów urzędowych: Komisja Europejska chce zmniejszyć biurokrację we wszystkich państwach członkowskich

W dniu 24 czerwca br. Komisja Europejska podjęła kolejny krok z myślą o ograniczeniu obciążeń administracyjnych dla obywateli i przedsiębiorstw. Zniesione zostać mają obowiązujące obecnie formalności, które należy spełnić, aby zarejestrować dokumenty urzędowe, takie jak np. akt urodzenia, w innym państwie członkowskim UE. Dziś obywatele, którzy przeprowadzają się do innego kraju UE muszą poświęcić dużo czasu i wydać sporo pieniędzy, aby wykazać, że dokumenty urzędowe (takie jak np. akt urodzenia czy akt ślubu) wydane w ich państwie pochodzenia są autentyczne. Dotyczy to także tzw. pieczęci (inaczej klauzuli) apostille, która jest wydawana przez władze publiczne jako dowód, że dany dokument urzędowy lub podpis urzędnika na danym dokumencie są autentyczne. Problem ten dotyczy również przedsiębiorstw prowadzących działalność w kilku państwach członkowskich w ramach jednolitego rynku UE. Na przykład często muszą one dostarczyć najróżniejsze dokumenty urzędowe poświadczające ich status prawny, gdy prowadzą działalność w innym państwie. Wymagania te pochodzą z czasów, gdy dany kraj uznawał jedynie dokumenty urzędowe, które zostały wydane przez ministerstwo spraw zagranicznych innego kraju. Jednak, podobnie jak uznajemy wyroki sądowe poszczególnych krajów, powinniśmy móc zaufać urzędowi stanu cywilnego innego kraju UE, który wydaje akt urodzenia, bez konieczności poręczenia ze strony odpowiedniego ministerstwa spraw zagranicznych, ministerstwa sprawiedliwości czy innego urzędu. W związku z tym dzisiaj Komisja Europejska zaproponowała zniesienie pieczęci apostille i innych niezrozumiałych wymogów

administracyjnych dotyczących poświadczania dokumentów urzędowych, które obowiązują osoby mieszkające i pracujące w innych państwach członkowskich.

„Za każdym razem gdy przekraczamy granicę, ministerstwo spraw zagranicznych nie musi poświadczać ważności naszego paszportu. Dlaczego zatem takie poświadczenie jest wymagane w przypadku aktu urodzenia?”, powiedziała **Viviane Reding**, unijna komisarz ds. sprawiedliwości i wiceprzewodnicząca Komisji. „W razie przeprowadzki za granicę konieczność przechodzenia przez te kosztowne formalności w celu ustalenia, czy akt urodzenia jest rzeczywiście aktem urodzenia lub po prostu użycia certyfikatu spółki może przyprawić nas o biurokratyczny ból głowy. Słyszałam niezliczone historie o problemach związanych ze spełnianiem tych niezrozumiałych wymagań. Dzisiejsza propozycja Komisji ma uprościć życie obywateli i przedsiębiorstw, gdy korzystają oni ze swojego prawa do swobodnego przemieszczania się w UE”.

Zgodnie z przyjętymi propozycjami Komisji obywatele i przedsiębiorstwa nie będą już musieli dostarczać kosztownych „zalegalizowanych” lub „poświadczonych” tłumaczeń dokumentów urzędowych, aby na przykład dokonać rejestracji domu lub przedsiębiorstwa, zawrzeć związek małżeński czy wystąpić o kartę pobytu. Dwanaście kategorii dokumentów urzędowych¹ zostanie automatycznie zwolnionych z wymogów, takich jak uzyskanie pieczęci apostille czy legislacji, które obecnie dotyczą około 1,4 mln dokumentów rocznie w UE. Dzięki zniesieniu tych formalności obywatele i przedsiębiorcy w UE będą mogli zaoszczędzić czas i pieniądze (aż do 330 mln euro), a także uniknąć różnych niedogodności.

Nowe przepisy nie będą jednak miały żadnego wpływu na uznawanie treści lub skutków tych dokumentów. Mają one pomóc udowodnić, że dany dokument urzędowy jest autentyczny, np. że dany podpis jest prawdziwy lub że osoba, która złożyła podpis, posiada odpowiednie kompetencje. Państwa członkowskie będą musiały uznać autentyczność danego dokumentu bez żadnych dodatkowych wymogów w zakresie poświadczania.

¹ Uproszczenie odnosi się do dokumentów urzędowych dotyczących poświadczania nazwiska, zawarcia małżeństwa i zarejestrowanego związku partnerskiego, urodzenia, rodzicielstwa, adopcji, zgonu, miejsca zamieszkania, obywatelstwa i narodowości, prawa własności nieruchomości, statusu prawnego i reprezentacji spółki lub przedsiębiorstwa, prawa własności intelektualnej oraz niekaralności.

Komisja proponuje również inne uproszczone narzędzie: wielojęzyczne znormalizowane formularze dostępne we wszystkich językach urzędowych UE, o które obywatele i przedsiębiorstwa będą mogli ubiegać się na takich samych warunkach, jak w przypadku krajowych dokumentów urzędowych dotyczących poświadczenia urodzenia, zgonu, zawarcia małżeństwa lub zarejestrowanego związku partnerskiego, statusu prawnego i reprezentacji spółki lub innego przedsiębiorstwa. Pozwoli to zaoszczędzić zwłaszcza na kosztach tłumaczenia, o które obywatele i przedsiębiorstwa nie będą już musieli się martwić. Formularze zostały opracowane na wzór określonych konwencji międzynarodowych.

Propozycja przewiduje także zabezpieczenia przed nadużyciami finansowymi. Jeżeli organ krajowy ma uzasadnione wątpliwości, co do konkretnego dokumentu, państwa członkowskie będą w stanie sprawdzić jego autentyczność, kontaktując się z odpowiednim organem za pośrednictwem istniejącego systemu wymiany informacji na rynku wewnętrznym (IMI).

- **Kontekst**

Według ankiety Eurobarometru z października 2010 r. 73 proc. Europejczyków uważa, że należy podjąć działania usprawniające obieg dokumentów urzędowych między państwami UE.

W związku z tym w 2010 r. Komisja Europejska opublikowała zieloną księgę w sprawie promowania swobodnego przepływu dokumentów urzędowych i przeprowadziła konsultacje społeczne na temat sposobów, które ułatwiłyby korzystanie z dokumentów urzędowych i ich uznawanie.

Komisja Europejska dokłada wszelkich starań, aby usunąć wszelkie przeszkody, na które natrafiają obywatele. W sprawozdaniu na temat obywatelstwa UE z 2010 r. wymieniono 25 konkretnych działań mających na celu usunięcie przeszkód w korzystaniu z prawa obywateli UE do swobodnego przemieszczania się na jej obszarze. Przedstawiając tę propozycję, Komisja dotrzymuje swojego zobowiązania.

W 2012 r. Komisja przeprowadziła zakrojone na szeroką skalę konsultacje społeczne, aby dowiedzieć się, jakie przeszkody napotykają obywatele UE, wykonując swoje prawa. Problem związany z uznaniem dokumentu za autentyczny w innym państwie członkowskim był jednym z poruszonych zagadnień.

- **Konkretny przykład problemów napotykanych przez obywateli UE**

„Niedawno brałem ślub w Luksemburgu, ale procedura uznania mojego aktu urodzenia była bardzo długa i kosztowna. Za uzyskanie pieczęci apostille musiałem dużo zapłacić. Tego typu formalności mogą być przydatne na poziomie światowym, ale w UE często pokazują, że między organami administracji niestety brakuje współpracy i zaufania”.

- odpowiedź obywatela Rumunii udzielona w konsultacjach społecznych na temat praw obywatelskich w UE z 2012 r.

Nowe przepisy pozwolą uprościć formalności poprzez:

- zniesienie wymogu legalizacji i apostille;
- zniesienie wymogu przedstawienia uwierzytelnionego odpisu wraz z oryginalnym dokumentem urzędowym, a zamiast tego umożliwienie przedstawienia niepoświadczonej kopii wraz z oryginałem;
- zagwarantowanie, że niuwierzytelnione tłumaczenia dokumentów urzędowych wydanych przez władze innych państw członkowskich będą akceptowane;
- zapewnienie wielojęzycznych standardowych formularzy we wszystkich krajach UE;
- usprawnienie współpracy administracyjnej między państwami członkowskimi, aby skuteczniej zwalczać nadużycia finansowe.

Dalsze etapy: Aby uzyskać moc prawną proponowane rozporządzenie musi zostać przyjęte przez Parlament Europejski i Radę Ministrów, w drodze „zwykłej procedury ustawodawczej” (procedura współdecyzji). Ponadto w trakcie Europejskiego Roku Obywateli w 2013 r. w dniu 8 maja 2013 r. Komisja opublikuje drugie sprawozdanie na temat obywatelstwa UE, w którym przedstawi 12 nowych konkretnych działań mających na celu rozwiązanie pozostałych problemów, które obywatele UE nadal napotykać przy korzystaniu z prawa do swobodnego przemieszczania się.

7. POLITYKA SPÓJNOŚCI - Unijna polityka spójności pomocna w przezwyciężaniu kryzysu i stymulowaniu wzrostu

Komisja Europejska przedstawiła 18 kwietnia 2013 r. w zarysie, jak działają fundusze strukturalne UE w państwach członkowskich. W sprawozdaniu strategicznym z

realizacji programów w ramach polityki spójności w latach 2007–2013 zebrano dostępne informacje od państw członkowskich, w większości przypadków obejmujących okres do końca 2011 r. Choć do terminu zakończenia programów (upływającego w 2015 r.) pozostały cztery lata, już widoczne są postępy i poprawa sytuacji wielu obywateli za sprawą inwestycji prowadzonych ze środków Europejskiego Funduszu Regionalnego, Funduszu Spójności oraz Europejskiego Funduszu Społecznego.

Oto niektóre efekty inwestycji w całej UE:

- 1,9 milionów osób uzyskało szerokopasmowy dostęp do internetu;
- 2,6 milionów osób podłączonych zostało do sieci wodociągowej, 5,7 milionów osób objęto projektami dotyczącymi ścieków;
- powstało 460 km dróg TEN-T oraz 334 km sieci kolejowych TEN-T; oraz
- 2,4 milionów osób znalazło zatrudnienie dzięki wsparciu w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego.

Małe przedsiębiorstwa oraz te nastawione na innowacje otrzymują znaczący zastrzyk środków w ramach polityki spójności, a w planach jest wiele innych inwestycji.

Dotychczasowe wyniki:

- 53 240 projektów w dziedzinie badań i rozwoju technologicznego oraz 16 tys. projektów dotyczących przedsiębiorstw i placówek badawczych otrzymało środki;
- 53 160 przedsiębiorstw rozpoczynających działalność uzyskało wsparcie.

Wykorzystywane są środki oraz uruchamiane są projekty, co zostało odnotowane w sprawozdaniu:

- wyraźny wzrost liczby osób uzyskujących wsparcie w obszarze zatrudnienia z około 10 milionów rocznie przed 2010 r. do blisko 15 milionów w skali roku od 2010 r.;
- znacznie szybsze uwidacznianie się wyników od 2010 r. w dziedzinie wsparcia dla MŚP: powstało blisko 400 tys. miejsc pracy (z czego połowa na przełomie roku 2010 i 2011), w tym 15 600 tys. miejsc pracy w ośrodkach badawczych oraz 167 tys. w MŚP.

Prezentując sprawozdanie, **Johannes Hahn**, komisarz ds. polityki regionalnej, powiedział: „Sprawozdanie to daje nam cenne spojrzenie na politykę, która pozwala na realizację większości zasadniczych celów UE oraz na inwestowanie we wzrost,

gdy jest on najbardziej potrzebny. Udzielamy wsparcia nowym innowacyjnym przedsiębiorstwom oraz tworzymy dobrej jakości i trwałe miejsca pracy na przyszłość, w odległych regionach zapewniamy szerokopasmowy dostęp do internetu, próbujemy zaradzić zjawisku „drenażu mózgów” “i tworzymy niezbędne połączenia komunikacyjne, które zwiększają konkurencyjność regionów. Polityka ta dowiodła, że jest bardzo elastyczna i potrafi reagować na kryzys oraz dostosowywać się do zmieniających się potrzeb ludzi i ich społeczności.”

Komisarz dodał: „Musimy jednak wyciągnąć wnioski: wyniki bywają nierówne, a państwa członkowskie muszą wzmocnić wysiłki na rzecz wykorzystania zasobów UE. W perspektywie zbliżającego się nowego okresu programowania oczekujemy, że w trakcie realizacji tej polityki państwa członkowskie i regiony skoncentrują się jeszcze bardziej na wynikach i priorytetach, które będą miały największy wpływ”.

László Andor, komisarz ds. zatrudnienia, spraw społecznych i włączenia społecznego, dodał: „W związku z kryzysem wzrosło znaczenie funduszy w ramach polityki spójności jako Źródła inwestycji w całej Unii. Europejski Fundusz Społeczny zapewnia ważne wsparcie naszemu kapitałowi ludzkiemu, przede wszystkim pomaga młodym ludziom zwiększyć szanse na udaną karierę. Przygotowanie kolejnej edycji programów stwarza wyjątkową okazję oparcia naszej strategii wzrostu i tworzenia miejsc pracy na istotnym wsparciu finansowym. Inwestycje w kapitał społeczny i ludzki muszą odgrywać tutaj ważną rolę”.

W sprawozdaniu strategicznym omówiono postępy poszczególnych państw w osiągnięciu celów UE zgodnie z celami wyznaczonymi w strategii „Europa 2020”. Zachęca się w nim państwa członkowskie do tego, by mierzyły postępy w kluczowych sektorach strategicznych takich jak badania naukowe i innowacje, kolej, energia, budowanie zdolności, zrównoważony transport miejski, tworzenie miejsc pracy i szkolenia.

Sprawozdania przedłożone przez 27 państw członkowskich na koniec 2012 r. (sporządzone głównie na podstawie danych za rok 2011) dają Komisji pierwszą możliwość poinformowania, w okresie programowania, o postępach w osiągnięciu wyników oraz podkreślenia ważnego i aktualnego przesłania o roli polityki spójności w ożywieniu gospodarczym w UE. Komisja określa obszary inwestycji, w których konieczna jest szybsza selekcja i realizacja projektów współfinansowanych w latach 2007–2013, tak aby osiągnąć wyznaczone cele.

- **Kontekst**

Inwestycje przewidziane w polityce spójności na lata 2007–2013 UE w ramach jej trzech funduszy – Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego (EFRR), Europejskiego Funduszu Społecznego (EFS) i Funduszu Spójności – sięgają 347 miliardów euro w 27 państwach członkowskich. Kwota ta stanowi 35 % całego budżetu UE na ten sam okres (975 miliardów euro).

W sprawozdaniu podkreśla się również znaczenie głębokich reform będących obecnie przedmiotem negocjacji prowadzonych przez Parlament Europejski i rządy państw członkowskich dotyczących polityki spójności w latach 2014–2020, w tym bardziej strategicznej koncentracji zasobów na priorytetach oraz większy nacisk na wyniki i ocenę.

- **Dodatkowe informacje**

Roczne sprawozdania z wykonania dotyczące 27 państw członkowskich.

http://ec.europa.eu/regional_policy/how/policy/strategic_report_en.cfm

Więcej informacji na temat europejskiej polityki spójności:

http://ec.europa.eu/regional_policy/index_pl.cfm

(Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego i Fundusz Spójności)

Wnioski ustawodawcze Komisji w sprawie reformy polityki spójności:

http://ec.europa.eu/regional_policy/what/future/index_pl.cfm

Europejski Fundusz Społeczny:

<http://ec.europa.eu/esf>

Materiały audiowizualne o projektach i osobach wspieranych przez Europejski Fundusz Społeczny:

http://ec.europa.eu/employment_social/esf/video/videos_pl.htm

8. POLITYKA REGIONALNA - Region Dunaju – raport z realizacji strategii: Obiecujące początki, czas ruszyć dalej

Komisja Europejska opublikowała 9 kwietnia 2013 r. pierwsze sprawozdanie z realizacji strategii Unii Europejskiej na rzecz regionu Dunaju, po dwóch latach od jej zainicjowania. W sprawozdaniu przedstawiono ważne osiągnięcia w rozwiązywaniu takich problemów, jak brakujące połączenia transportowe, słaba konkurencyjność,

zanieczyszczenie środowiska czy przestępczość. Na makroregion Dunaju składa się 14 państw, z których osiem należy do UE. W raporcie pokazano, jak dzięki wielu wspólnym projektom i inicjatywom kraje te stworzyły system skutecznej współpracy. Komisja wezwała w nim również rządy państw regionu Dunaju do wywiązania się ze swoich zobowiązań politycznych i uznania strategii za priorytet we wszystkich obszarach polityki, które mają z nią związek. Ponagliła też osiem krajów UE z tego regionu, jak również Chorwację do uwzględnienia strategii przy przygotowywaniu następnej edycji programów do realizacji w ramach polityki regionalnej na lata 2014–2020.

Komisarz UE ds. rozwoju regionalnego **Johannes Hahn** podkreślił: „Początki są bardzo obiecujące. Realizacja strategii na rzecz regionu Dunaju już teraz pokazuje, że działając wspólnie, możemy osiągnąć dużo lepsze rezultaty niż w pojedynkę. Teraz czas ruszyć dalej. Dla tych 14 krajów współpraca musi być czymś więcej niż luźnym pomysłem. Chciałbym, żeby priorytety strategii zostały ujęte w następnej edycji programów finansowanych z funduszy regionalnych oraz definitywnie włączone do listy priorytetów krajowych, regionalnych i lokalnych w każdym z tych krajów. Strategia powinna być podstawą do planowania działań w każdym obszarze polityki, który jest z nią związany, a jej realizację powinny wspierać stabilne politycznie, odpowiednio finansowane struktury.”

Raport dotyczy przede wszystkim konkretnych postępów w czterech głównych obszarach strategii. Są to: lepsze połączenie regionu Dunaju ze światem, ochrona środowiska naturalnego, budowanie dobrobytu i zwiększenie potencjału regionu Dunaju.

Z raportu wynika, że strategia na rzecz regionu Dunaju posłużyła do stworzenia pozytywnie ocenianej struktury długoterminowej współpracy oraz że była bodźcem do przedstawienia jasnych zobowiązań politycznych przez kraje uczestniczące w jej realizacji.

W sprawozdaniu przedstawiono jasne zalecenia na przyszłość: kraje UE wezwano do uwzględnienia strategii przy przygotowywaniu następnej edycji programów do realizacji w ramach polityki regionalnej na lata 2014–2020.

Rządy krajowe wezwano do skutecznego i łączonego wykorzystania środków dostępnych w ramach europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych oraz w ramach „Horyzontu 2020”, COSME i instrumentu „Łącząc Europę”.

Czternaście państw uczestniczących w realizacji strategii wezwano do zapewnienia krajowych struktur dysponujących personelem i środkami finansowymi odpowiednimi do tego, by skutecznie wdrażać priorytety strategii na rzecz regionu Dunaju.

Rządy krajów UE wezwano do uwzględnienia celów strategii podczas posiedzeń Rady Ministrów z udziałem ministrów odpowiadających za powiązane sektory (na przykład transport, środowisko, badania naukowe czy sprawy wewnętrzne).

W raporcie podkreślono, że realizowanych jest wiele nowych projektów, oraz pokazano, jak strategia daje impuls inicjatywom wcześniej powołanym do życia dzięki umożliwieniu współpracy i łączenia funduszy. Działania te wspomagają realizację długoterminowej strategii UE na rzecz wzrostu gospodarczego „Europa 2020”.

- **Lepsze połączenie regionu Dunaju ze światem**

(Połączenia transportowe / zrównoważona energia / kultura i turystyka)

Deklaracja w sprawie utrzymywania żeglugi na Dunaju przyjęta przez ministrów transportu regionu Dunaju w czerwcu 2012 r. Podstawowa umowa w sprawie żeglugi między Rumunią a Bułgarią. Strategia dała impuls do zakończenia budowy mostu Widyń-Calafat łączącego Rumunię z Bułgarią – to dopiero drugi most na 630-kilometrowym odcinku rzeki, wzdłuż którego przebiega granica między tymi państwami. Nowe projekty badawcze dotyczące innowacyjnych statków, jak na przykład projekt NEWS służący modernizacji floty żeglugi śródlądowej. Trwają też prace nad bułgarsko-serbskim gazociągiem międzysystemowym, łączącym obszar Morza Bałtyckiego z Morzem Adriatyckim i Morzem Egejskim, a następnie z Morzem Czarnym.

- **Ochrona środowiska w regionie Dunaju**

(Jakość wody, zagrożenia dla środowiska naturalnego / ochrona bioróżnorodności)

Projekt Danube Floodrisk: 8 krajów naddunajskich wspólnie korzysta z baz danych i map zagrożeń powodziowych. Grupa zadaniowa ds. jesiotra rosyjskiego odpowiada za ochronę populacji tego gatunku.

- **Budowanie dobrobytu w regionie Dunaju**

(Potencjał badawczy / edukacja / technologie informacyjne, konkurencyjność przedsiębiorstw)

Forum biznesu regionu Dunaju, koordynowane przez Austriacką Izbę Handlową, gromadzi ponad 300 małych i średnich przedsiębiorstw i ułatwia im kontakty z instytucjami badawczymi i uniwersytetami. Fundusz badań naukowych i innowacji w regionie Dunaju powstaje w oparciu o doświadczenia zebrane podczas realizacji programu BONUS w [makroregionie Morza Bałtyckiego](#). Wspólna deklaracja ministrów ds. badań z wszystkich 14 państw regionu Dunaju: podpisano ją 9 lipca 2012 r. w Ulm (Niemcy).

- **Zwiększanie potencjału regionu Dunaju**

(Potencjał instytucjonalny / współpraca w zakresie zwalczania przestępczości zorganizowanej)

Zacieśnienie współpracy między organami policyjnymi w regionie Dunaju: inicjatywa ze strony szefów policji służąca usprawnieniu walki z przestępczością powiązaną z Dunajem (w tym przestępczością zorganizowaną), połączona z ustanowieniem międzynarodowej platformy obejmującej organy ścigania. EUROPOL opracował projekt poświęcony analizie zagrożeń w regionie Dunaju.

- **Kontekst**

Strategia została zainicjowana w 2011 r., 2 lata po tym, jak kraje UE zasygnalizowały taką potrzebę. 14 krajów makroregionu Dunaju (w tym 8 państw członkowskich UE) to: Niemcy, Austria, Węgry, Czechy, Słowacja, Słowenia, Bułgaria, Rumunia, Chorwacja, Serbia, Bośnia i Hercegowina, Czarnogóra, Ukraina i Mołdawia.

Pierwsze doroczne forum dotyczące strategii UE na rzecz regionu Dunaju odbyło się w Ratyzbonie (Niemcy) w listopadzie 2012 r., przemówienie programowe wygłosiła wówczas kanclerz Angela Merkel. Drugie doroczne forum odbędzie się w Bukareszcie w dniach 28–29 października br. Region Dunaju, liczący ponad 100 milionami mieszkańców, to drugi makroregion w UE. Pierwszy to region Morza

Bałtyckiego, dla którego strategia została zainicjowana w czerwcu 2009 r. W czerwcu 2013 r. ma zostać opublikowany raport z oceny strategii dla makroregionów. Na posiedzeniu Rady Europejskiej w grudniu 2012 r. kraje UE zwróciły się do Komisji o przygotowanie propozycji dotyczącej trzeciego makroregionu – Morza Adriatyckiego i Morza Jońskiego.

- **Dodatkowe informacje:**

Sprawozdanie z realizacji strategii Unii Europejskiej na rzecz regionu Dunaju:

http://ec.europa.eu/regional_policy/cooperate/danube/pdf/danube_implementation_report_pl.pdf

Dokumenty nt. strategii:

http://ec.europa.eu/regional_policy/cooperate/danube/documents_en.cfm#1

<http://www.danube-region.eu/>

9. POLITYKA REGIONALNA - Fundusz Solidarności UE: Komisja Europejska proponuje 14,6 mln euro na pomoc Słowenii, Chorwacji i Austrii, które ucierpiały podczas powodzi

Europejski komisarz ds. polityki regionalnej **Johannes Hahn** ogłosił 30 kwietnia 2013 r. przyjęcie pakietu pomocy z Funduszu Solidarności UE (EUSF) w wysokości ponad 14,6 mln euro na pomoc Słowenii, którą dwukrotnie nawiedziła powódź – w październiku i listopadzie 2012 r. Kraje sąsiednie – Austria i Chorwacja – również ucierpiały podczas tego kataklizmu, dlatego także i one skorzystają ze środków pomocowych po to, by pokryć koszty działań ratunkowych.

Komisarz Hahn, odpowiedzialny także za Fundusz Solidarności, powiedział: „Dzisiejsza propozycja jest wyrazem solidarności ze Słowenią oraz z tymi regionami Chorwacji i Austrii, które ucierpiały podczas powodzi. Zaproponowana kwota pomoże w zrównoważeniu wydatków, jakie te kraje poniosły na działania ratunkowe oraz przywrócenie do stanu funkcjonowania swojej infrastruktury. Dzięki środkom z funduszu regiony te znów staną na nogi. Komisja proponuje projekt skorygowanego budżetu po to, aby Rada i Parlament mogły udostępnić środki na zredukowanie negatywnych skutków, które odczuła gospodarka Słowenii i jej sąsiadów”.

Intensywne deszcze padające jesienią 2012 r. spowodowały, że rzeki w tym regionie wystąpiły z brzegów, zalewając znaczne tereny północnej Słowenii i Chorwacji. W

Austrii pod wodą znalazło się miasto Lavamünd leżące nad rzeką Lavant. Przeprowadzona przez Komisję analiza wykazała, że powódź we wszystkich trzech krajach spowodowały te same czynniki meteorologiczne. Dlatego też z pomocy z funduszu EUSF może skorzystać nie tylko Słowenia, która najbardziej ucierpiała wskutek powodzi, ale wyjątkowo również kraje sąsiednie, których tereny zostały zalane.

Zgodnie z zasadami korzystania z Funduszu Solidarności, Komisja proponuje przyznanie trzem krajom pomocy w wysokości 14,6 mln euro, z czego Słowenia otrzyma 14 mln 80 tys. euro, Chorwacja 286 587 euro i Austria – 240 tys. euro.

- **Kontekst**

Słowenia ucierpiała z powodu intensywnych opadów 27 października 2012 r. Po pierwszej ulewie, która spowodowała znaczne szkody, przyszedł drugi okres obfitych deszczy i burz, które 4-5 listopada wywołały powódź. Władze krajowe oszacowały wielkość strat na 360 mln euro, co stanowi ponad 1 proc. dochodu narodowego brutto Słowenii i znacznie przekracza próg EUSF dla tego kraju wynoszący 214 mln euro lub 0,6 proc. DNB. Chorwacja i Austria doniosły o szkodach opiewających odpowiednio na kwotę 11,5 mln euro i 9,6 mln euro.

Dzięki pomocy Unii Europejskiej kraje te będą w stanie pokryć koszty najpilniejszych działań prowadzonych przez władze każdego z trzech dotkniętych kataklizmem krajów: odbudowy dróg, ujęć wody, infrastruktury energetycznej i gospodarki odpadami, organizacji tymczasowych mieszkań dla powodzian, działań służb ratunkowych oraz oczyszczania terenów, przez które przeszła powódź. Pomoc z funduszu nie może być przeznaczona na rekompensatę strat poniesionych przez osoby prywatne.

Fundusz Solidarności utworzono po powodziach, które nawiedziły Europę środkową w lecie 2002 r. Państwa członkowskie lub kraje kandydujące, które ucierpiały w wyniku klęsk żywiołowych, mogą z niego uzyskać pomoc w wysokości do jednego miliarda euro rocznie.

10. TRANSPORT - Nowe przepisy UE dotyczące bezpieczniejszych i bardziej przyjaznych dla środowiska pojazdów ciężarowych

Komisja Europejska zaproponowała w dniu 15 kwietnia 2013 r. nowe przepisy umożliwiające producentom pojazdów projektowanie bardziej aerodynamicznych pojazdów ciężarowych, które będą się charakteryzować mniejszym o 7-10 proc. zużyciem paliwa i mniejszą emisją gazów cieplarnianych oraz które umożliwią zwiększenie bezpieczeństwa użytkowników dróg szczególnie narażonych na wypadki.

Nowe przepisy umożliwią wyposażenie pojazdów ciężarowych w kabiny o zaokrąglonym kształcie i stosowanie aerodynamicznych klap z tyłu przyczepy. Środki te w znaczący sposób poprawią aerodynamikę pojazdów, umożliwiając poczynienie oszczędności paliwa o wartości 5 tys. euro rocznie w przypadku typowego pojazdu ciężarowego pokonującego w ciągu roku 100 tys. km. Będzie to oznaczać równoczesne zmniejszenie emisji gazów cieplarnianych o 7-10 proc. (czyli 7,8 t CO₂ w przypadku tego samego samochodu ciężarowego pokonującego 100 tys. km). Jednocześnie pole widzenia kierowcy zostanie poszerzone, co każdego roku przyczyni się do uratowania życia 300-500 użytkowników dróg szczególnie narażonych na wypadki, takich jak piesi i rowerzyści.

Siim Kallas, wiceprzewodniczący Komisji Europejskiej odpowiedzialny za transport, powiedział: „Cegła to najmniej aerodynamiczny kształt, jaki sobie można wyobrazić, dlatego musimy ulepszyć kształt pojazdów ciężarowych jeżdżących po naszych drogach. Dzięki tym zmianom transport drogowy będzie bardziej przyjazny środowisku i bezpieczniejszy. Zmiany te przyczynią się również do zmniejszenia ponoszonych przez przewoźników kosztów paliwa i dadzą europejskim producentom przewagę w pracach nad przeznaczonymi na światowe rynki ciężarówkami przyszłości, które będą bardziej przyjazne dla środowiska”.

Przepisy wprowadzające specyfikacje dla pojazdów ciężarowych pochodzą z 1996 r. (dyrektywa 96/53/EC). Konieczna jest teraz ich aktualizacja w celu uwzględnienia postępu technicznego.

Główne korzyści wynikające z nowych przepisów są następujące:

- Poprawa efektywności energetycznej: Energia zużywana na potrzeby transportu w UE w 96 proc. pochodzi z ropy i produktów ropopochodnych². Zmniejszenie zużycia paliwa o 7-10 proc. w przypadku dalekobieżnych pojazdów ciężarowych

² Komisja Europejska, Energia i transport UE w liczbach – 2010 r.
http://ec.europa.eu/transport/facts-fundings/statistics/index_en.htm

będzie mieć duże znaczenie pod względem gospodarczym i środowiskowym. Ponadto we wniosku dotyczącym nowych przepisów przewidziano zezwolenie na dodatkowe obciążenie spowodowane przez cięższe akumulatory zapewniające alternatywne systemy napędu (hybrydowy, elektryczny) w przypadku pojazdów ciężarowych — głównie miejskich – i autokarów. Pojemność ładunkowa ciężarówek nie ulegnie jednak zmianie.

- Zwiększenie bezpieczeństwa na drodze: Obecny kształt przedniej części kabiny z ostrymi krawędziami może zwiększyć skalę urazu użytkowników dróg w wyniku zderzenia. Obniża on również boczne pole widzenia kierowcy. Jest to szczególnie niebezpieczne dla rowerzystów i pieszych na skrzyżowaniach. Bardziej zaokrąglony kształt zwiększa pole widzenia i w przypadku zderzenia przy niskiej prędkości, tak jak ma to zazwyczaj miejsce w środowisku miejskim, zmniejsza ryzyko poważnych obrażeń.
- Korzyści dla przewoźników: Ulepszona aerodynamika pojazdów pozwoli zaoszczędzić około 5 tys. euro rocznie na kosztach paliwa w przypadku typowego pojazdu ciężarowego pokonującego w takim okresie 100 tys. km.
- Nowe możliwości dla producentów pojazdów: Europejscy producenci pojazdów ciężarowych są liderami rynkowymi, a ponadto sektor ten jest jednym z największych inwestorów przemysłowych odpowiedzialnych za nakłady na badania i rozwój. Realizacja koncepcji nowych aerodynamicznych kabin i tylnych klap stworzy producentom okazję do zaprojektowania nowych modeli, co przyczyni się do tworzenia nowych miejsc pracy i wzrostu gospodarczego w Europie.
- Bardziej spójne kontrole i mniej uszkodzeń dróg: Nawet jedna trzecia kontrolowanych pojazdów jest przeciążona, co powoduje uszkodzenia dróg i stanowi naruszenie bezpieczeństwa. Wprowadzenie pokładowych urządzeń ważących połączonych z cyfrowym tachografem i punktami pomiaru ciężaru na głównych drogach zapewni większą spójność kontroli w poszczególnych krajach. Szacuje się, że nadmierne obciążanie pojazdów ciężarowych kosztuje obecnie podatnika 950 mln euro rocznie.
- Promowanie transportu intermodalnego: Dzięki zmniejszeniu wymaganych formalności ułatwione zostanie przenoszenie kontenerów o długości 45 stóp między statkami, pojazdami drogowymi i pojazdami kolejowymi.

W czerwcu 2012 r. wiceprzewodniczący **Kallas** przedstawił wytyczne na temat warunków, na jakich dłuższe pojazdy ciężarowe mogą przekraczać granice. Głównym celem wydania tych wytycznych było podkreślenie, że korzystanie z dłuższych

pojazdów jest kwestią do rozstrzygnięcia przez poszczególne państwa członkowskie, zgodnie z zasadą pomocniczości, ze względu na różnorodne warunki lokalne. Żadne państwo członkowskie nie jest zobowiązane do wydania zezwolenia na korzystanie z dłuższych pojazdów, jeżeli nie uzna tego za stosowne. Jednakże w wytycznych stwierdzono, że używanie dłuższych pojazdów może zostać zatwierdzone przez sąsiadujące państwa członkowskie, o ile jest to ograniczone do transportu wyłącznie między tymi dwoma państwami członkowskimi, które już na to zezwoliły, i o ile nie ma to większego wpływu na konkurencję międzynarodową. Wytyczne te są obecnie włączone do zmienionej dyrektywy.

- **Kolejne działania**

Przedstawiony wniosek, zanim stanie się prawem, musi zostać zatwierdzony przez Parlament Europejski oraz państwa członkowskie. Można się spodziewać, że nowe pojazdy ciężarowe pojawią się na drogach w latach 2018-2020.

- **Dodatkowe informacje:**

http://ec.europa.eu/transport/modes/road/weights-and-dimensions_en.htm

Obowiązująca dyrektywa 96/53/EC

<http://eur->

lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=CONSLEG:1996L0053:20020309:PL:PDF

11. TRANSPORT - Nowe przepisy UE dotyczące bezpieczniejszych i bardziej ekologicznych pojazdów ciężarowych - informacje szczegółowe

- **Obecna sytuacja**

Obecnie w UE używa się 6,5 mln pojazdów ciężarowych (o dopuszczalnej masie całkowitej powyżej 3,5 ton). Unijni producenci ciężarówek należą do światowych liderów w dziedzinie projektowania inteligentnych i innowacyjnych pojazdów. W przemyśle pojazdów ciężarowych i transporcie drogowym towarów w UE zatrudnionych jest ok. 6 mln osób. Transport drogowy towarów ma zasadnicze znaczenie dla wzrostu gospodarczego w Europie: obejmuje ponad 70 proc. wewnątrzunijnego transportu towarów (w tonokilometrach), przewozi ponad 80 proc. towarów pod względem wielkości (w tonach) i ponad 90 proc. towarów pod względem wartości (w euro), a także wytwarza prawie 1,5 proc. PKB.

Ponieważ większość towarów w Europie w najbliższej przyszłości prawdopodobnie przewożona będzie transportem drogowym, sektor drogowy musi uczynić więcej, aby w sposób zrównoważony i oszczędny sprostać bieżącemu zapotrzebowaniu.

Energia zużywana na potrzeby transportu w UE w 90 proc. pochodzi z ropy i produktów ropopochodnych. Zmniejszenie zużycia paliwa w długodystansowym transporcie drogowym towarów w istotny sposób przyczyni się do ochrony środowiska naturalnego i do rozwoju gospodarki.

- **Obowiązujące przepisy**

Przepisy UE dotyczące pojazdów ciężarowych zostały ustanowione w latach 80. XX w. (dyrektywa 96/53/WE), aby spełnić trzy główne cele: chronić infrastrukturę, zapewnić bezpieczeństwo na drogach i zapewnić wolną konkurencję na jednolitym rynku. Wtedy przepisy te nie brały pod uwagę celów efektywności energetycznej lub ochrony środowiska.

Dyrektywa 96/53/WE ustanawia maksymalne dopuszczalne obciążenia samochodów ciężarowych do 40 t. (44 t. w transporcie kombinowanym) oraz maksymalną długość do 18,75 m. Istnieją pewne możliwości odstępstwa od tych wymiarów, przy czym decyzja w tej sprawie jest podejmowana dla każdego państwa członkowskiego z osobna, zgodnie z zasadą pomocniczości i w zależności od warunków lokalnych. W praktyce obecnie obowiązujące przepisy faktycznie uniemożliwiają wprowadzenie innowacyjnych elementów, takich jak bardziej zaokrąglone kształty kabiny – które mają zasadnicze znaczenie dla zmniejszenia zużycia paliwa i zwiększenia bezpieczeństwa.

W przybliżeniu jedna piąta łącznych emisji CO₂ w UE pochodzi z transportu drogowego, z czego jedna czwarta przypada na pojazdy ciężarowe. Pomimo że w ostatnich latach nastąpiła pewna poprawa w zakresie efektywności paliwowej, emisje z pojazdów ciężarowych są coraz większe głównie z powodu wzrostu natężenia drogowego transportu towarów.

Musimy jak najszybciej zaktualizować istniejące przepisy, aby dostosować je do postępu technologicznego.

Nową, lepszą aerodynamikę zyskałby 1 mln ciężarówek regularnie pokonujących duże odległości spośród 6,5 mln ciężarówek, które jeżdżą aktualnie po drogach Europy.

- **Propozycje Komisji Europejskiej**

Lepsza aerodynamika

Propozycje Komisji mają ułatwić wprowadzenie bardziej aerodynamicznych pojazdów, zwłaszcza dlatego, że umożliwią producentom projektowanie kabin samochodów ciężarowych o zaokrąglonym kształcie i stosowanie aerodynamicznych klap z tyłu przyczepy. Zmiany te są niewielkie, jednakże mogą znacznie poprawić aerodynamikę i efektywność paliwową, szczególnie na długich odległościach.

Wszystkie te usprawnienia mogą przyczynić się do zmniejszenia zużycia paliwa i ograniczenia emisji nawet o 10 proc. bez konieczności zmiany pojemności ładunkowej pojazdów. Dzięki temu na kosztach paliwa można będzie zaoszczędzić do 5 tys. euro rocznie w przypadku typowego pojazdu ciężarowego pokonującego w ciągu roku 100 tys. km.

Większe bezpieczeństwo na drodze

Obecny kształt kabiny z ostrymi krawędziami może zwiększać stopień obrażeń użytkowników dróg w przypadku zderzenia. Poza tym taki kształt kabiny zmniejsza boczne pole widzenia kierowcy. Bardziej zaokrąglony kształt kabin aerodynamicznych zwiększa pole widzenia kierowcy i w przypadku niskiej prędkości zderzenia może łagodzić negatywne skutki wypadku. Poza tym może przyczynić się każdego roku do uratowania życia 300–500 użytkowników dróg szczególnie narażonych na wypadki, takich jak piesi i rowerzyści: o 10 proc. zmniejszyć liczbę śmiertelnych ofiar wypadków drogowych w UE z udziałem pojazdów ciężarowych.

Nowe kabiny zapewnią kierowcom również większy komfort jazdy: będą wygodniejsze i umożliwią używanie poduszek powietrznych.

Lepszy transport intermodalny

Aby ułatwić transport intermodalny, zmniejszone zostaną formalności, dzięki czemu łatwiej będzie można przenosić kontenery o długości 45 stóp — takie są najczęściej używane pojemniki w transporcie długodystansowym — ze statków na ciężarówki i wagony kolejowe. I tak np. nie będzie już wymagane specjalne zezwolenie.

Lepsze warunki dla europejskich przedsiębiorstw i tworzenia miejsc pracy w przemyśle samochodowym

Europejscy producenci pojazdów ciężarowych zajmują pozycję liderów na światowym rynku w tym sektorze przemysłu, a ponadto sektor ten jest jednym z największych inwestorów przemysłowych odpowiedzialnych za nakłady na badania i rozwój. Rozwój nowych pojazdów ciężarowych wyposażonych w aerodynamiczne kabiny i tylne klapy stworzy producentom okazję do zaprojektowania nowych modeli, które pozwolą zaspokoić światowe zapotrzebowanie na bardziej ekologiczne i paliwooszczędne samochody ciężarowe.

Przeciążenie

W dzisiejszych czasach nawet jedna trzecia kontrolowanych pojazdów jest przeciążona, co powoduje uszkodzenia infrastruktury, stanowi naruszenie bezpieczeństwa i kosztuje podatników ok. 950 mln euro rocznie. Wprowadzenie pokładowych urządzeń ważących i punktów pomiaru ciężaru na głównych drogach automatycznie umożliwi kontrolę przeciążenia pojazdu. Wprowadzenie automatycznej kontroli pozwoli uniknąć niepotrzebnego zatrzymywania ok. 75 tys. pojazdów rocznie. Dzięki temu organy kontrolne będą mogły zaoszczędzić ok. 140 tys. godzin pracy. Będzie to również z korzyścią dla procesów produkcyjnych opierających się na dostawach na określona godzinę (typu „just-in-time”), ponieważ wyeliminowane zostaną niepotrzebne postoje pojazdów.

Nowe przepisy obejmują pojazdy ciężarowe i autobusy, a także inne mniejsze kategorie pojazdów określone w dyrektywie.

W czerwcu 2012 r. wiceprzewodniczący Kallas przedstawił wytyczne na temat warunków, na jakich dłuższe pojazdy ciężarowe mogą przekraczać granice. Głównym celem wydania tych wytycznych było podkreślenie, że kwestia dotycząca używania dłuższych pojazdów leży w gestii poszczególnych państw członkowskich zgodnie z zasadą pomocniczości, i to w zależności od różnych warunków lokalnych. Żadne

państwo członkowskie nie ma obowiązku wydania zezwolenia na korzystanie z dłuższych pojazdów, jeżeli nie uzna tego za stosowne. W wytycznych podkreślono również, że dłuższe pojazdy ciężarowe mogą przekraczać granicę dwóch sąsiadujących państw członkowskich, które wydały na to zezwolenia, o ile jest to ograniczone do transportu wyłącznie między tymi dwoma państwami członkowskimi i nie ma większego wpływu na konkurencję międzynarodową. Wytyczne te są obecnie włączone do zmienionej dyrektywy.

- **Kilka danych liczbowych**

Zaokrąglone kabiny samochodów ciężarowych i aerodynamiczne klapy z tyłu przyczepy pozwolą zaoszczędzić aż 5 tys. euro rocznie na kosztach paliwa w przypadku typowego pojazdu ciężarowego pokonującego 100 tys. km.

Dzięki nowym przepisom nową, lepszą aerodynamikę zyskałby 1 mln ciężarówek regularnie pokonujących duże odległości spośród 6,5 mln ciężarówek, które jeżdżą aktualnie po drogach Europy.

Równoczesne zastosowanie aerodynamicznych klapy z tyłu przyczepy (tylnych spoilerów) i zaokrąglonych kabin ciężarówek może przyczynić się do zmniejszenia zużycia paliwa nawet o 10 proc.

Dzięki zmianie kształtu kabiny ciężarówek można by w UE uchronić przed śmiertelnym wypadkiem drogowym od 300 do 500 osób rocznie.

Chociaż odsetek nadmiernie obciążonych pojazdów ciężarowych jest dość wysoki, co roku ok. 75 tys. ciężarówek jest zatrzymywanych bezpodstawnie. „Kosztuje” to organy kontrolne 140 tys. godzin, które można by zaoszczędzić lub wykorzystać do innych celów.

12. BUDŻET - Wszystkie karty są wyłożone na stół, więc negocjacje wieloletnich ram finansowych UE na lata 2014 -2020 mogą być sfinalizowane

„Kraje członkowskie UE wysłały bardzo pozytywny sygnał, który mógłby zainicjować ostatnią rundę negocjacji w sprawie następnych ram finansowych (na lata 2014-2020) pomiędzy krajami członkowskimi a Parlamentem Europejskim już w tym

tygodniu” – stwierdził 22 kwietnia br. komisarz ds. budżetu, **Janusz Lewandowski**, po posiedzeniu Rady UE ds. ogólnych w Luksemburgu.

W ustnym podsumowaniu spotkania, prezydencja Irlandzka, w imieniu Rady UE, wyraziła chęć do podjęcia dyskusji na ważne tematy, w tym: przyszłej elastyczności budżetu unijnego, śródkresowego przeglądu ram finansowych, jednolitości budżetu, a także zasobów własnych UE.

Odnosząc się do budżetu korygującego nr 2, który ma pokryć potrzeby na rok 2013, zdecydowana większość krajów członkowskich wyraziła przekonanie, że istniejące zobowiązania muszą być honorowane.

Komisarz Lewandowski dodał: „Teraz wszystkie karty są wyłożone na stół. Rada UE wysłała dziś sygnał, że jest przychylna szybkiemu uchwaleniu budżetu korygującego o znacznej wielkości, co było warunkiem Parlamentu Europejskiego do podjęcia rozmów. Ostateczna runda negocjacji może się, więc zacząć. Nie mamy zbyt wiele czasu, żeby zagwarantować korzyści płynące z unijnych funduszy setkom tysięcy przedsiębiorców, miastom, stowarzyszeniom pozarządowym, naukowcom, studentom i innym beneficjentom począwszy od stycznia 2014 r.”

- **Kontekst**

Komisja Europejska opublikowała swoją propozycję dotyczącą przyszłych ram finansowych UE w czerwcu 2011 r. Rada Europejska przyjęła swoją pozycję podczas szczytu odbywającego się w dniach 7-8 lutego 2013, a Parlament Europejski wyraził swoją opinię w rezolucji z 13 marca 2013r.

Negocjacje pomiędzy Radą a Parlamentem Europejskim muszą się odbyć niezwłocznie, aby umożliwić uchwalenie polityk sektorowych (rolnictwo, spójność, energia, itd.) przed końcem 2013r.

Więcej informacji:

http://ec.europa.eu/commission_2010-2014/lewandowski/headlines/index_en.htm?id=201303271200

Konkluzje Rady Europejskiej dotyczące wieloletnich ram finansowych na lata 2014-2020:

http://www.consilium.europa.eu/uedocs/cms_data/docs/pressdata/PL/ec/136156.pdf

Rezolucja Parlamentu Europejskiego z 13 marca 2013r. dotycząca wieloletnich ram finansowych na lata 2014-2020

<http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//TEXT+TA+P7-TA-2013-0078+0+DOC+XML+V0//PL>

13. FINANSE - EBI wspiera budowę nowej linii metra warszawskiego

Europejski Bank Inwestycyjny (EBI) udziela wsparcia w wysokości 1 mld PLN (ok. 238 mln EUR) na budowę centralnego odcinka nowej linii warszawskiego metra. To już kolejny kredyt EBI na rozwój zrównoważonego transportu publicznego w stolicy Polski - jednego z bardziej zatłoczonych miast w Europie. W ubiegłym roku EBI udzielił bowiem już kredytu na zakup nowoczesnego i energooszczędnego taboru dla Metra Warszawskiego.

Budowany obecnie centralny odcinek drugiej linii, znajduje się w centrum miasta i ma 6,7 km długości. Składa się z 7 stacji oraz tunelu o długości 400 metrów, który łączy istniejącą linię metra z nową. EBI wspiera także rozbudowę istniejącej zajezdni metra na Kabatach, która ma pomieścić dodatkowy tabor przewidziany do obsługi nowej linii. W ramach projektu zostaną zainstalowane także nowoczesne systemy telekomunikacji, poboru opłat oraz sterowania ruchem pociągów. Realizacja projektu już się rozpoczęła i ma zostać zakończona w 2014/2015 roku.

EBI promuje zrównoważony rozwój miast. Dzięki jego kredytowi dla warszawskiego metra poprawi się jakość usług transportu publicznego – będą szybsze, bardziej komfortowe i niezawodne. Metro porusza się w mieście znacznie szybciej niż inne środki transportu, dlatego też oczekuje się, że oszczędności czasu będą znaczące, szczególnie w tak zatłoczonej części miasta, jak centrum. Projekt tym samym zwiększy atrakcyjność miejskiego transportu publicznego.

Budowa nowej linii metra w Warszawie jest zgodna z polityką kredytową EBI w zakresie ochrony środowiska, jako że projekt ten zmniejszy zanieczyszczenie powietrza, a w dłuższym okresie obniży poziom hałasu pochodzący z transportu. Przewiduje się, że mieszkańcy stolicy będą stopniowo rezygnować z poruszania się samochodami na rzecz bardziej atrakcyjnego transportu publicznego, co pomoże obniżyć poziom emisji CO₂ do nawet 42 000 ton rocznie.

Oprócz korzyści dla środowiska, projekt wspierany przez EBI stworzy nowe miejsca pracy. Planowany wzrost działalności metra będzie wymagał bowiem zatrudnienia dodatkowych kierwców, pracowników obsługi oraz pracowników biurowych.

14. HANDEL - Komisja proponuje modernizację unijnych instrumentów ochrony handlu

Komisja Europejska przedstawiła 10 kwietnia 2013 r. wniosek, którego celem jest nowelizacja unijnych przepisów dotyczących ochrony konkurencji przed dumpingowym i subsydiowanym przywozem, aby dostosować je do współczesnych wyzwań, przed którymi stoi gospodarka UE.

Dzięki proponowanym zmianom unijne instrumenty ochrony handlu będą lepiej odpowiadały potrzebom wszystkich zainteresowanych stron, w tym unijnych producentów i importerów. Instrumenty antydumpingowe i antysubsydyjne będą wydajniejsze i skuteczniej egzekwowane, aby chronić unijnych producentów przed nieuczciwymi praktykami stosowanymi przez zagraniczne przedsiębiorstwa i przed zagrożeniem retorsjami handlowymi. Jednocześnie importerzy skorzystają na większej przewidywalności zmian stawek celnych, co ułatwi im planowanie działalności. Cały system będzie bardziej przejrzysty i przyjazny dla użytkownika.

„To zrównoważony pakiet, obejmujący rzeczywiste udogodnienia dla wszystkich zainteresowanych stron, których dotyczą środki ochrony handlu: producentów, importerów i użytkowników. Chcemy zapewnić europejskim przedsiębiorstwom narzędzia, które umożliwią zwalczanie nieuczciwych praktyk handlowych za granicą, a jednocześnie nie zaszkodzą unijnym konsumentom ani przedsiębiorstwom zależnym od przywozu” – skomentował **Karel De Gucht**, komisarz UE ds. handlu.

Zgodnie z wnioskiem ustawodawczym Komisja będzie:

- zapewniać przedsiębiorstwom większą przewidywalność, powiadamiając je o tymczasowych środkach antydumpingowych lub antysubsydyjnych dwa tygodnie przed nałożeniem ceł;
- oferować importerom zwrot ceł pobranych podczas przeglądu wygaśnięcia, jeżeli w jego wyniku stwierdzono, że przedłużanie obowiązujących środków ochrony handlu po pięciu latach nie jest konieczne;

- chronić unijny przemysł poprzez wszczynanie dochodzeń z urzędu, bez oficjalnego wniosku od przemysłu, jeżeli występuje zagrożenie retorsjami;
- zniechęcać partnerów handlowych do stosowania nieuczciwych praktyk handlowych poprzez nakładanie wyższych ceł na przywóz z państw, które stosują nieuczciwe subsydia i strukturalnie zakłócają handel na rynku surowców. W takich przypadkach UE odstąpi od ogólnej zasady „niższego cła”, zgodnie z którą dodatkowa taryfa nie może przekraczać poziomu absolutnie niezbędnego do usunięcia szkody, jaką ponosi przemysł unijny.

Wniosek ustawodawczy musi teraz zostać zatwierdzony przez Radę i Parlament Europejski. Prawdopodobnie nabierze mocy prawnej dopiero w 2014 r.

Z kolei dodatkowe wnioski nieustawodawcze zapewnią:

- ułatwienie współpracy z przedsiębiorstwami i stowarzyszeniami handlowymi zaangażowanymi w dochodzenia poprzez przedłużenie niektórych terminów w ramach dochodzeń;
- poprawę kontroli przepływów handlowych;
- możliwość wszczynania dochodzeń w sprawie obejścia środków z urzędu, aby zagwarantować podejmowanie szybszych działań przeciwko nielegalnemu unikaniu środków.

Jednocześnie dokument roboczy DG ds. Handlu zawiera projekt wytycznych, które obejmują cztery szczególnie złożone obszary:

- przegląd wygaśnięcia dotyczący środka ochrony handlu – dochodzenie, które przeprowadza się pod koniec standardowego pięcioletniego okresu stosowania ceł, aby określić prawdopodobieństwo dalszego występowania lub ponownego wystąpienia dumpingu i szkody w przypadku wygaśnięcia środków;
- badanie interesu Unii – sposób, w jaki Komisja określa, czy środek ochrony handlu służy ogólnym interesom gospodarczym UE, w tym interesom danej unijnej branży, importerów, branż stosujących przywożony towar i, w stosownych przypadkach, konsumentów;
- obliczanie marginesu szkody – które wymaga przeanalizowania wielkości i cen przywożonych towarów dumpingowych oraz ich wpływu na unijny przemysł;
- wybór państwa analogicznego – wykorzystywanego do określenia występowania dumpingu przy przywozie z kraju, który nie posiada „statusu gospodarki rynkowej”.

- Projekt wytycznych proceduralnych będzie teraz przedmiotem trzymiesięcznych konsultacji publicznych. Następnie Komisja przeanalizuje otrzymane uwagi i przyjmie ostateczną wersję wytycznych, aby ułatwić unijnym przedsiębiorstwom i opinii publicznej zrozumienie unijnych procedur ochrony handlu.

- **Kontekst**

Cła antydumpingowe i antysubsydyjne to często jedyny sposób, w jaki UE może chronić swój przemysł wytwórczy przed szkodą spowodowaną przez nieuczciwe praktyki handlowe stosowane przez zagraniczne przedsiębiorstwa. Trzeba zagwarantować, by unijny system ochrony handlu – w znacznym stopniu niezmienny od 1995 r. – był w stanie odpowiedzieć na nowe wyzwania, pojawiające się w zmiennym krajobrazie gospodarczym.

Wniosek Komisji jest wynikiem osiemnastu miesięcy prac, obejmujących konsultacje publiczne dotyczące problemów, z jakimi muszą się zmagać unijne przedsiębiorstwa w przypadku zetknięcia się z nieuczciwymi praktykami. We wniosku uwzględniono również wyniki niezależnego badania, oceniającego obowiązujący system ochrony handlu, oraz doświadczenia Komisji z dochodzeń antydumpingowych i antysubsydyjnych.

Pod koniec 2012 r. w UE obowiązywały 102 środki antydumpingowe i 10 środków antysubsydyjnych. W porównaniu do innych członków WTO Unia Europejska stosuje środki ochrony handlu w umiarkowanym zakresie. Środki antydumpingowe i antysubsydyjne mają wpływ na ok. 0,25% przywozu do UE.

- **Dodatkowe informacje**

Więcej informacji o unijnym systemie ochrony handlu:

<http://ec.europa.eu/trade/tackling-unfair-trade/trade-defence/>

15. AGENDA CYFROWA - Komisja Europejska chce poznać zdanie społeczeństwa na temat szybko postępującego połączenia usług w sektorze audiowizualnym

Miliony Europejczyków oglądają swoje ulubione serie telewizyjne na smartfonach w drodze do pracy, w domu surfują po internecie na ekranach telewizorów albo zamieszczają w sieci własne materiały. W Europie działa obecnie ponad 40 mln kanałów telewizji interaktywnej – do 2016 r. mogą się one znaleźć w większości domów w UE. Tego rodzaju nowe usługi telewizyjne powodują, że zanikają granice między konsumentami, tradycyjnymi mediami i internetem. Komisja pragnie dowiedzieć się, jakie skutki niesie ze sobą takie połączenie technologii telewizyjnych i treści internetowych dla europejskiego wzrostu gospodarczego i innowacyjności, różnorodności kulturowej i konsumentów (szczególnie tych, którzy potrzebują ochrony, jak np. dzieci).

Neelie Kroes, wiceprzewodnicząca Komisji Europejskiej, powiedziała: „Telewizja interaktywna to najnowszy wynalazek w świecie kreatywnych technologii cyfrowych. Połączenie usług różnych sektorów oznacza, że obywatele mają większe możliwości wyboru i szerszy dostęp do różnorodnych treści – niemniej jednak może to także powodować zakłócenia na rynku oraz inne problemy. Musimy zorganizować ogólnoeuropejską debatę na temat wyzwań związanych z tym zjawiskiem. Musimy pomóc rozwijać się sektorowi przedsiębiorczości, wspierać kreatywność i chronić nasze wartości”.

W przyjętej 24 kwietnia br. zielonej księdze, Komisja wzywa zainteresowane strony oraz obywateli do przesłania do sierpnia bieżącego roku opinii na następujące tematy: Zasady postępowania. Stworzenie odpowiednich warunków, w których dynamiczne, unijne przedsiębiorstwa poradzą sobie z międzynarodową (zwłaszcza z amerykańską) konkurencją; uwzględniając to, że konkurujące ze sobą przedsiębiorstwa mogą działać w ramach różnych zasad.

Ochrona wartości europejskich (włącznie z wolnością mediów) i interesów użytkowników (np. ochrona dzieci, zagwarantowanie dostępności usług osobom niepełnosprawnym). Czy społeczeństwo oczekuje wyższego stopnia ochrony w przypadku treści zawartych w programach TV niż w przypadku treści dostępnych w internecie? Gdzie należy wyznaczyć granicę między takimi treściami?

Jednolity rynek i standardy. Niektóre urzędnicy i usługi nie działają tak samo we wszystkich państwach członkowskich. W jaki sposób możemy popularyzować tworzenie odpowiedniego środowiska technologicznego?

Finansowanie. W jaki sposób połączenie usług oraz zmiana zachowań klientów wpłyną na sposób finansowania produkcji filmowej, telewizyjnej itp.? W jaki sposób do funkcjonowania nowych mediów przyczyniają się na różnych etapach poszczególne podmioty?

Otwartość i pluralizm mediów. Czy możemy dopuścić możliwość interwencji publicznej w sposób działania fabrycznie ustawionych mechanizmów filtrujących treść, np. w wyszukiwarkach? Czy stosowane obecnie praktyki, dotyczące najbardziej popularnych treści – np. najważniejszych wydarzeń sportowych lub najnowszych głośnych filmów – na poziomie dystrybucji hurtowej wpływają na poziom dostępu do rynku oraz na prowadzenie działalności gospodarczej w sposób zrównoważony? Czy platformy są wystarczająco otwarte?

Ta nowa rzeczywistość jest obecnie przedmiotem debat prowadzonych w kilku krajach UE oraz w Parlamencie Europejskim. Mamy do czynienia z różnymi opiniami na jej temat. Niektórzy nawołują do niezwłocznego wprowadzenia zmian w odpowiednich przepisach prawa. Innych chwilowo zadowala zachowanie status quo, podczas gdy jeszcze inni powołują się na zasadę samoregulacji i współregulacji. Autorzy zielonej księgi nie opowiadają się za żadnym konkretnym rozwiązaniem, niemniej jednak na podstawie wyników konsultacji Komisja może dokonać analizy działań regulacyjnych i politycznych, w tym również możliwości samoregulacji.

- **Kontekst**

Od wielu lat obserwujemy zjawisko stopniowego połączenia usług medialnych i internetowych. Niesie ono ze sobą nowe możliwości:

- producenci mogą kierować na szybko rozwijający się rynek innowacyjne, przyjazne dla użytkowników i łatwo dostępne produkty,
- operatorzy sieci internetowych odnotowują rosnące zapotrzebowanie na łącza szerokopasmowe, co zachęca ich do inwestowania w sieci szybkich połączeń,
- twórcy treści internetowych mogą eksperymentować z nowymi sposobami produkcji i nowymi ofertami,
- dostawcy usług medialnych oraz nowe podmioty na rynku mogą oferować usługi bardziej dostosowane do potrzeb konsumentów,
- zarówno bardziej doświadczeni, jak i nowi nadawcy będą mieć dostęp do nowych platform, które umożliwią szerszą dystrybucję ich programów, zapewnią większą oglądalność i uczynią je interaktywnymi.

Akt prawny UE, który może ulec zmianom w wyniku prowadzonych w związku z zieloną księgą konsultacji, to przede wszystkim europejska dyrektywa o audiowizualnych usługach medialnych (tzw. AVMSD) ([2010/13/UE](#)), której celem jest zagwarantowanie istnienia jednolitego rynku i pewności prawnej w europejskim przemyśle usług telewizyjnych i audiowizualnych, poprzez stworzenie równych warunków konkurencji dla audiowizualnych usług medialnych na żądanie oraz tradycyjnych usług przekazu telewizyjnego. Ponieważ mamy do czynienia z połączeniem usług telewizyjnych i internetowych, autorzy zielonej księgi zastanawiają się, czy obecnie obowiązujące podejście będzie odpowiednie również w przyszłości.

Komisja rozpoczęła niedawno konsultacje społeczne na podobny temat – dotyczą one wolności i pluralizmu mediów, jak również niezależności organów ds. regulacji mediów.

- **Przydatne linki**

Telewizja interaktywna: <http://ec.europa.eu/digital-agenda/en/connectedTV>

Dyrektywa o audiowizualnych usługach medialnych:

<http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2010:095:0001:0024:PL:PDF>

16. ROLNICTWO - 35,97 mln euro z Unii Europejskiej na promocję produktów rolnych w Unii i na świecie

Komisja Europejska zatwierdziła 25 kwietnia 2013 r. 22 programy, których celem jest promowanie produktów rolnych w Unii Europejskiej i na świecie. Całkowity budżet tych programów, których przeważająca większość realizowana będzie przez okres trzech lat, wynosi 71,94 mln euro. Wkład finansowy ze strony UE to 35,97 mln euro. Wybrane programy dotyczą między innymi takich produktów, jak oliwa, mleko i przetwory mleczne, mięso, świeże i przetworzone owoce i warzywa, produkty ekologiczne, jajka, wino i inne alkohole, produkty ogrodnicze, jak również produktów najwyższej jakości zarejestrowanych w systemach chronionej nazwy pochodzenia (CHNP), chronionego oznaczenia geograficznego (CHOG) i gwarantowanych tradycyjnych specjalności (GTS).

Do 30 listopada ubiegłego roku służby Komisji otrzymały 36 propozycji programów promocyjnych i informacyjnych ukierunkowanych zarówno na rynek wewnętrzny

UE, jak i na rynki krajów trzecich. W tym roku realizowany będzie pierwszy etap programu. Zgłoszenia oceniono i do realizacji wybrano 22 propozycje programów. Szesnaście spośród nich dotyczy rynku wewnętrznego, a sześć – krajów trzecich. Dwa spośród wybranych programów zostały opracowane wspólnie przez różne państwa członkowskie. Kampania informacyjna skierowana jest do następujących krajów i regionów spoza UE: Rosji, Chin, Ameryki Północnej, Azji Południowo-Wschodniej, Norwegii, Szwajcarii, Ukrainy, Indii i Korei Południowej.

Pełny wykaz zatwierdzonych dzisiaj programów wraz z informacjami o budżecie dostępny jest w załączniku.

- **Kontekst**

W 2000 r. Rada zdecydowała, że UE mogłaby uczestniczyć w finansowaniu kampanii informacyjnych, które promują żywność i produkty rolne na rynku wewnętrznym UE oraz w krajach trzecich. Całkowity roczny budżet na te działania promocyjne wynosi ok. 55 mln euro.

Finansowane z tych środków działania mogą obejmować działalność z zakresu public relations, kampanie promocyjne lub reklamowe, a ich celem ma być uświadamianie konsumentom, że europejskie produkty są szczególnie atrakcyjne pod względem jakości, bezpieczeństwa dla zdrowia i wartości odżywczych, a także odpowiednio oznakowane i wyprodukowane zgodnie z zasadami higieny oraz z poszanowaniem środowiska i praw zwierząt. Działania mogą też obejmować udział w imprezach lub targach, kampanie informacyjne dotyczące unijnych systemów chronionych nazw pochodzenia (CHNP), chronionych oznaczeń geograficznych (CHOG) i gwarantowanych tradycyjnych specjalności (GTS), informowanie o unijnych systemach jakości i etykietowania, o rolnictwie ekologicznym, jak również kampanie informacyjne na temat unijnego systemu win gatunkowych produkowanych w określonych regionach (QWPSR). UE finansuje koszt tych działań w wysokości do 50 proc. (do 60 proc. w przypadku programów zachęcających dzieci do jedzenia owoców i warzyw lub zalecających umiar w picciu alkoholu i informujących o zagrożeniach związanych z jego nadużywaniem). Pozostałą część kosztów ponoszą organizacje zawodowe lub branżowe, które zgłosiły projekty, a w niektórych przypadkach same państwa członkowskie. Organizacje zawodowe zainteresowane promowaniem swoich produktów w UE i poza jej granicami mogą zgłaszać swoje propozycje państwom członkowskim dwa razy w roku. Następnie państwa członkowskie przesyłają Komisji

wykaz wybranych przez siebie programów (w załączeniu przesyłają też egzemplarz każdego z programów). Komisja ocenia te programy i decyduje, które z nich najbardziej nadają się do realizacji.

- **Informacje dodatkowe**

Unijna polityka w dziedzinie jakości produktów rolnych:

http://ec.europa.eu/agriculture/quality/index_en.htm

Promocja europejskich produktów rolnych:

http://ec.europa.eu/agriculture/promotion/index_en.htm

17. RYBOŁÓWSTWO - Komisja wzywa do współpracy na rzecz pobudzenia rozwoju zrównoważonej akwakultury w Europie

Aby pobudzić rozwój akwakultury w UE, Komisja Europejska opublikowała 29 kwietnia 2013 r. wytyczne strategiczne, współpracując w ten sposób z państwami członkowskimi i zainteresowanymi stronami w przewyżczeniu wyzwań stojących przed tym sektorem. Unijny sektor akwakultury dysponuje znacznym potencjałem wzrostu i może przyczynić się do oszczędzenia nadmiernie eksploatowanych zasobów morza. Wytyczne, które dzisiaj przedstawiono, pomogą koordynować wysiłki podejmowane we wszystkich państwach członkowskich. Nie tworzą one nowych zobowiązań prawnych, ale stanowią zbiór dobrowolnych działań, które państwa członkowskie, Komisja i zainteresowane strony mogą podjąć w celu wspierania sektora zrównoważonego pod względem gospodarczym, społecznym i ekologicznym oraz zapewniającego konsumentom zdrową i wysokiej jakości żywność pochodzenia morskiego.

Jak wskazano w ramach reformy wspólnej polityki rybołówstwa, która jest obecnie przedmiotem negocjacji — sektor akwakultury może pomóc w zlikwidowaniu dysproporcji, jaka istnieje między coraz większym spożyciem ryb i owoców morza a kurczącymi się zasobami rybnymi. W rzeczywistości może on stanowić realistyczną alternatywę dla przełowienia oraz stymulować wzrost i tworzenie miejsc pracy zarówno w obszarach przybrzeżnych jak i śródlądowych. W innych regionach świata sektor ten gwałtownie zyskuje na znaczeniu. W UE w sektorze tym panuje stagnacja, częściowo ze względu na powolne procedury wydawania zezwoleń i niewydolność administracji na różnych szczeblach.

„Obecnie otrzymanie zezwolenia na nowe gospodarstwo może trwać do trzech lat, co oczywiście zniechęca inwestorów” – powiedziała europejska komisarz ds. gospodarki morskiej i rybołówstwa, **Maria Damanaki**. „Pragnę współpracować z państwami członkowskimi w celu zmniejszenia formalności administracyjnych i wspierania konkurencyjności tego sektora w oparciu o wysoki poziom ochrony konsumenta i środowiska naturalnego, jakim obecnie dysponujemy”.

Komisja, w ścisłej współpracy ze wszystkimi zainteresowanymi stronami, określiła cztery główne wyzwania, przed którymi stoi sektor akwakultury: konieczność ograniczenia formalności administracyjnych oraz niepewności odczuwanej przez podmioty gospodarcze, potrzeba łatwiejszej dostępności do przestrzeni i wody, wymóg zwiększenia konkurencyjności sektora oraz potrzeba wyrównania szans poprzez wykorzystanie przewagi konkurencyjnej produktów rybnych z oznaczeniem „Wyprodukowano w UE”.

Wytyczne dotyczą tych wyzwań i określają zestaw środków, takich jak uproszczenie procedur administracyjnych, planowanie przestrzenne, organizacja rynku, dywersyfikacja, lepsze oznakowanie i informowanie, aby pomóc siłom rynkowym uwolnić potencjał unijnego sektora akwakultury. Przykładowo:

- Komisja będzie koordynować zadanie mające na celu określenie najlepszych praktyk pozwalających skrócić okres wydawania zezwoleń na założenie nowego przedsiębiorstwa w akwakulturze.
- Komisja promuje zintegrowane podejście do planowania przestrzennego, które pomoże zagwarantować hodowcom ryb odpowiedni dostęp do przestrzeni i wody przy jednoczesnym ograniczeniu do minimum wpływu na środowisko i na inne rodzaje działalności gospodarczej.

Akwakultura europejska oferuje najwyższej jakości produkty zgodne z najwyższymi standardami ochrony zdrowia konsumentów, ochrony środowiska i dobrostanu zwierząt. Pociąga to za sobą koszty dla producentów, ale właściwe informacje na temat jakości produktów, takie jak oznakowanie, mogą stanowić przewagę konkurencyjną i poprawić postrzeganie produktów przez konsumentów.

- **Kolejny etap**

Wytyczne strategiczne są związane z proponowaną reformą wspólnej polityki rybołówstwa (WPRyb), która ma na celu wspieranie akwakultury za pomocą tzw.

„otwartej metody koordynacji”. Na podstawie tych wytycznych i bez uszczerbku dla wyniku negocjacji w sprawie reformy WPRyb państwa członkowskie będą sporządzać wieloletnie krajowe plany strategiczne, biorąc pod uwagę szczególne dla każdego z nich warunki wyjściowe, wyzwania i potencjał. Komisja pomoże skoordynować działania i wymianę najlepszych praktyk oraz zapewni dalsze wskazówki na temat tego, jak pogodzić w praktyce działalność gospodarczą z prawodawstwem UE.

- **Kontekst**

W 2010 r. wartość produkcji akwakultury w UE wynosiła 3,1 mld EUR dla 1,26 mln ton produkcji. Odpowiada to około 2 proc. światowej produkcji akwakultury. W produkcji akwakultury w UE panowała w ostatnim dziesięcioleciu stagnacja, natomiast w innych rejonach świata — głównie w Azji — odnotowano bardzo szybki wzrost w tym sektorze.

W chwili obecnej 10 proc. spożywanej w UE żywności pochodzenia morskiego pochodzi z akwakultury, 25 proc. z unijnego rybołówstwa, a 65 proc. z przywozu z państw trzecich (w tym zarówno rybołówstwo i akwakultura); różnica pomiędzy konsumpcją a naszą produkcją połowową stale pogłębia się w ostatnich latach i akwakultura może tu pomóc, wypełniając tę lukę. Każdy punkt procentowy obecnej konsumpcji w UE wypracowany wewnętrznie za pośrednictwem akwakultury może przyczynić się do stworzenia od 3 000 do 4 000 pełnoetatowych miejsc pracy.

Więcej informacji:

http://ec.europa.eu/fisheries/cfp/aquaculture/index_pl.htm

Opracowała:

dr Magdalena Skulimowska³

³ Na podstawie informacji Komisji Europejskiej.